

Space for Available
for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਤ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 275, ਮਿਤੀ: 25 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ

5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਬਪਤੀ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵੋਟਰ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਸਕ ਦੇ ਇਸ ਸਵਿੰਗ-ਸਟੇਟ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਕਦ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਬਪਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਸੱਤ ਸਵਿੰਗ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੋਟਰ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਯਾਨੀ ਲਗਭਗ 8.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਸਕ ਦੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਗਰੁੱਪ ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਗਰੁੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਕਦ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਸਵਿੰਗ-ਸਟੇਟ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਮਸਕ ਦੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਸਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਛੇ ਸਵਿੰਗ ਰਾਜਾਂ- ਜਾਰਜੀਆ, ਨੇਵਾਡਾ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ 'ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਈਨਅੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ

ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 47 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ 100 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਬਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਅਖਾੜਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਹੈਰਿਸ ਦੀਆਂ ਕੈਂਪੇਨ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ

ਹਨ। ਪੈਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 5 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਹਰ ਦਿਨ ਸਵਿੰਗ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ 10 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿੱਚ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਇਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾ ਲਾਟਰੀ-ਸਟਾਈਲ ਜੇਬੇ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ?

ਪਾਲ ਸ਼ਿਫ ਬਰਮਨ, ਜੌਰਜ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਲਟਰ ਐਸ. ਕਾਕਸ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਯੂਐਸ ਕੋਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਵੋਟ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ 10,000 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਰਮਨ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਉਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐੱਫਵੀਸੀ) ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਫਵੀਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਸਕ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚ ਨਿਕਲਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬ੍ਰੈਡ ਸਮਿਥ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤੈਅ ਹੋਣ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਉਹ (ਮਸਕ) ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹੀ ਲੋਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਠੀਕ ਹਨ। ਨਾਰਥਵੈਸਟਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮਾਈਕਲ ਕੰਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਨਾਨ ਪਾਰਟੀਸਨ ਕੈਂਪੇਨ ਲੀਗਲ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਅਦਵ ਨੋਟੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਮਸਕ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸੰਘੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ

ਮਸਕ ਨੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਨ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਥੋੜੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸਕ ਨੇ ਡੋਮੇਕ੍ਰੇਟਸ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ। 2022 ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਮਸਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਕਈ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸਕ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਰਲਡ ਵਾਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸਿਆ। ਮਸਕ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੀ 2024 ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 75 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਰਹੱਦਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਹਿਰ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਖਰਚ, ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਮਸਕ ਨੇ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਸਕ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਸਕ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਖੇ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਦਵ ਨੋਟੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੇਰੋਮੀ ਪੌਲ ਨਾਰਥਵੈਸਟਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਸਕ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਮੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਿੱਥ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ।

ਹੁਣ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਈ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ

ਦੁਬਈ - ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂ. ਏ. ਈ.) ਦੇ ਦੁਬਈ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀਜ਼ੇ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਮ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹਨ, ਨੂੰ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕ 14 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ-ਆਨ-ਅਰਾਈਵਲ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ-ਆਨ-ਅਰਾਈਵਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ? ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ 57 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ-ਮੁਕਤ ਜਾਂ ਵੀਜ਼ਾ-ਆਨ-ਅਰਾਈਵਲ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਾਪਾਨ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਯੂ ਏ ਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਜੀ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਈਰਾਨ, ਜਮਾਇਕਾ, ਜਾਰਡਨ, ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਅਤੇ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ-ਆਨ-ਅਰਾਈਵਲ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਨੇਪਾਲ, ਭੂਟਾਨ, ਡੋਮਿਨਿਕਾ, ਸਰਬੀਆ, ਅਲਬਾਨੀਆ, ਜਮਾਇਕਾ, ਕੰਬੋਡੀਆ, ਮਾਲਦੀਵ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਮਾਰੀਸ਼ਸ, ਮੈਡਾਗਾਸਕਰ, ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ, ਜਿੰਬਾਬਵੇ ਅਤੇ ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਮੁਫਤ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਥੀਏਟਰ ਰਾਹੀਂ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਦੂਰ

ਲੰਡਨ: ਲੰਡਨ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਲਨ ਥੀਏਟਰ ਦੇ ਆਰਟਿਸਟਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਥੀਏਟਰ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਲੈਣ ਦੀ ਝਿਜਕ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਲਿਆ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਨਾਟਕ ਪਿੰਨ ਐਂਡ ਨੀਡਲਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਵੀਕੇਂਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਰੋਬ ਡਰਮੋਂਡ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਨਾਟਕ ਕੋਵਿਡ ਵੈਕਸੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਟੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਦਾਕਾਰ ਗੈਵੀ ਸਿੰਘ ਚੇਰਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਰੋਬ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਇਹ ਨਾਟਕ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿੱਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।" ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਮੇਰਾ ਜਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਣ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੋ ਪਿਛੋਕੜ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਸਾਡੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।" ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਕਿਲਨ ਥੀਏਟਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਹਰ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਮਸਕ ਦੇਵੇਗਾ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਇਨਾਮ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਰਬਪਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਸਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਨਾਮ ਚੋਣ ਮਿਤੀ 5 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਮਸਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰ ਨੂੰ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈੱਕ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ 'ਚ ਮਸਕ ਦੀ ਰੈਲੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਸਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਜੌਹਨ ਡੇਰਹਰ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (1 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੌਨ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ

ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਨਾਮ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਅਰਬਪਤੀ ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਸਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਅਨੋਖਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਸਕ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੰਗਠਨ ਅਮਰੀਕਾ PAC ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਸੰਗਠਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ 'ਚ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਰਾਜਸ਼ਟਰ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਇਹ ਕੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਈਲੋਨ ਮਸਕ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕੋਟੜ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 75 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦਾਨ ਨੇ ਮਸਕ ਨੂੰ 2024 ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖਰਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਤੇ 7 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ

ਜੇਦਾਹ- ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਜੇਦਾਹ ਟਾਵਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਮ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ 1,000-ਮੀਟਰ (3,280 ਫੁੱਟ) ਉੱਚਾ ਟਾਵਰ ਦੁਬਈ ਦੇ ਬੁਰਜ ਖਲੀਫਾ ਨੂੰ 500 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਰਥ ਦੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ-ਉੱਚੇ ਜੇਦਾਹ ਟਾਵਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਾਜ-ਵਿਆਪੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਸਰਟੀਅਮ, ਜੇਦਾਹ ਆਰਥਿਕ ਕੰਪਨੀ (ਜੇ. ਈ. ਸੀ.), ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟਾਵਰ ਹੁਣ 2028 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। 1,000-ਮੀਟਰ-ਉੱਚੀ (3,280-ਫੁੱਟ) ਸਕਾਈਸਕ੍ਰੇਪਰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਜਦੋਂ 2017 ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁੱਖ

ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਸਮੇਤ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਊਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬਜਟ ਲਗਭਗ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਨਾਲੋਂ 46% ਵੱਧ ਹੈ। 205 ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਜੇਦਾਹ ਟਾਵਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਲਗਭਗ 3,281 ਫੁੱਟ ਯਾਨੀ 1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ 2028 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਬੁਰਜ ਖਲੀਫਾ ਦੀ ਉਚਾਈ 2,717 ਫੁੱਟ (828 ਮੀਟਰ) ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਵੰਡ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਾ ਰਾਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ : ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਕਲਾਰਕ

ਓਟਵਾ-- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਬੀ. ਸੀ. ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲਿਬਰਲ ਨੇਤਾ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਪਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਬਰਲ ਨੇਤਾ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੇਤੀ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼

ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹਾਂਗੀ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੰਡ ਪਾਉਣਾ ਜਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕਜੁਟ ਕਰਨ।

ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਕਵਾਡ ਸਾਈਬਰ ਚੈਲੇਂਜ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨੇ 'ਕਵਾਡ ਸਾਈਬਰ ਚੈਲੇਂਜ' ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਈਬਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਜਨਤਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਵਾਡ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਜਬਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਵਾਡ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 'ਕਵਾਡ ਸਾਈਬਰ ਚੈਲੇਂਜ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਈਬਰ

ਆਦਤਾਂ, ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ

ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਈਬਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ,ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਫਾਈ ਅਭਿਆਨ+ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਾਈਬਰ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਦੇਣਗੇ। ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਘੇ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਈਬਰ ਸਫਾਈ ਸਬੰਧੀ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ 'ਕਵਾਡ ਸਾਈਬਰ ਚੈਲੇਂਜ' ਈਵੈਂਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਰਵਾਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦੁਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ: ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਲਾਤੀਨੀ ਵੋਟਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣ ਲੱਗੇ ਟਰੰਪ ਤੇ ਹੈਰਿਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਉਪਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇੱਕ ਟੁੱਟੀ-ਭੱਜੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਕਸ ਨਿਊਜ਼ ਦੇ ਐਂਕਰ ਬੇਟ ਬਾਇਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ। ਬਾਇਰ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਪਰਵਾਸ, ਲਿੰਗ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਜਰੀ ਲਈ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ

20 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਬਾਇਡਨ-ਹੈਰਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤਹਿਤ ਕਿੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਗੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, 'ਤੇ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਅੰਕੜੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾ ਬਿੱਲ ਸਾਡੀ ਪਰਵਾਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦੁਰੁਸਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੀ।'

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਤੇ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੋਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਤੀਨੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਲਾਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟਰੇਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਕਾਲਜ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾਏਗੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਹੈਰਿਸ 10 ਲੱਖ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਟਰੰਪ ਮਿਆਮੀ ਦੇ ਨੀਮ ਸ਼ਹਿਰੀ

ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਲਾਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੇ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੋਤੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਵਾਪਰੀ ਅਣਹੋਣੀ, ਸਿਲੰਡਰ ਫਟਣ ਕਾਰਨ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਤੇ ਪੋਤੇ ਦੀ ਮੌਤ

ਫਰੀਦਾਬਾਦ ; ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਾਖੜੀ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਸਿਲੰਡਰ ਧਮਾਕੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 14 ਸਾਲਾ ਪੋਤੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮੌਝ ਵੀ ਮਰ ਗਈ। ਸਿਲੰਡਰ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਾਈਡ੍ਰਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮਲਬਾ ਹਟਾਇਆ। ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ

ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖਾਨ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਮਾਕੇ ਕਾਰਨ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ਵੀ ਢਹਿ ਗਈ। ਇਸ ਚ ਵੀ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਖੜੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ 55 ਸਾਲਾ ਸਰਜੀਤ ਘਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਕਾਨ

ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸਰਜੀਤ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਬੀਤਾ ਅਤੇ 14 ਸਾਲਾ ਪੋਤੇ ਕੁਨਾਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਸੌ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਲੰਡਰ ਚੋਂ ਗੈਸ ਲੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਲੰਡਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਧਮਾਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਮਾਕੇ ਕਾਰਨ ਰਸੋਈ ਦੀ ਕੰਧ ਢਹਿ ਗਈ। ਇਹ ਕੰਧ ਸਰਜੀਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਕੰਧ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਉੱਤੇ

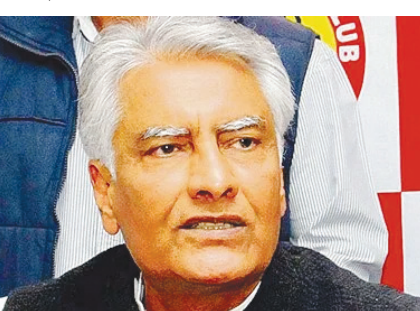
ਲੈਂਟਰ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਸਾਰੇ ਮਲਬੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਗਏ। ਰੌਲਾ ਪੈਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਵੀ ਢਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਵੀ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਜੀਤ ਦਾ ਲੜਕਾ ਬਿੱਟੂ ਘਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਰਜੀਤ ਦੇ ਪੋਤੇ ਕੁਨਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਨਾਲ

ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਦਿਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਥਾਣਾ ਡਥਵਾ ਦੇ ਐਸਾਇਚੀ ਰਾਮਨਿਵਾਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਲੰਡਰ ਫਟਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਾਈਡ੍ਰਾ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਛੱਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ।

ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ: ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਖੜ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਸਣੇ 40 ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 40 ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਦਾ ਨਾਮ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ 12 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ, ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਵਿਜੈ ਰੁਪਾਣੀ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੈਣਾ ਦੇ ਨਾਮ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਪਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ, ਸਮਿੱਤੀ ਇਰਾਨੀ, ਸਾਬਕਾ ਸਪੀਕਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿਰਸਾ, ਮਨੋਜ ਤਿਵਾੜੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਵੇਤ ਮਲਿਕ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੈ ਸਾਂਪਲਾ, ਜੰਗੀ ਲਾਲ ਮਹਾਜਨ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ, ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੱਬੂ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਗੋਜਾ ਰਾਮ ਵਾਲਮੀਕੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਿੰਬੂ, ਫਤਿਹਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ, ਰਵੀ ਕਿਸ਼ਨ, ਦਿਨੇਸ਼ ਲਾਲ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਪਰੂ, ਮਨਬਰੀ ਸੁਨਿਵਾਸੁਲੂ, ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਠੌਰ, ਦਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ 13 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਗ ਤੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਰਵੀਕਰਨ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਚੌਬੇਵਾਲ (ਰਾਖਵਾਂ) ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸੌਦਾਨ ਸਿੰਘ, ਤਰੁਣ ਚੁਘ, ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਅਰਜੁਨ ਰਾਮ ਮੇਘਵਾਲ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਰਾਏ ਖੰਨਾ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਰਾਏ ਖੰਨਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਨਕਲੀ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬੀਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਊਆਰ ਕੋਡ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਊਆਰ ਕੋਡ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਊਆਰ ਕੋਡ

ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਊਆਰ ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ

ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਕਲੀ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਬੀਜ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਤੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਕ ਬਾਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਲੈਬ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਡੀਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਬੀਜ ਹੀ ਵੇਚੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਖੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਬੀਜ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜ ਦੇ ਬੈਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਕਿਊਆਰ ਕੋਡ ਟੈਗ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬੀਜ

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਦਸ ਕੁਇੰਟਲ ਮਿਲਾਵਟੀ ਖੋਆ ਬਰਾਮਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਮਿਲਾਵਟੀ ਖੋਆ ਦੀ ਖੋਪ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਆ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਆਈ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟੀ ਖੋਆ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਨਾਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫੂਡ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਫਐੱਸਓ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਹੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਬੱਸ ਆਰਜੇ07 ਪੀਬੀ 3427 ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਨੇੜੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਬੱਸ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਬੋਰੀਆਂ ਖੋਆ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਬੋਰੀ ਵਿੱਚ 50 ਕਿੱਲੋ ਖੋਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ 1000 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਖੋਆ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਪਿੰਡ ਬੰਬਲੂ

ਬੀਕਾਨੇਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫੂਡ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੋਆ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੀਜੀ ਸੁਮਿਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਸਵੱਛ ਪਕਵਾਨ ਸਵਸਥ ਦੁਕਾਨ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਹੋਟਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਢਾਬੇ, ਡੋਅਰੀਆਂ, ਬੇਕਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 77 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 77,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 10 ਗ੍ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਬੁਲਿਆਨ ਐਂਡ ਜਵੇਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਆਈਬੀਜੇਏ) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ (ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, 18 ਅਕਤੂਬਰ) ਸੋਨਾ 522 ਰੁਪਏ ਮਹਿਰਾ ਹੋ ਕੇ 77,332 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਾਂਦੀ 335 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ 91935 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੇ ਵਿਕ

ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਂਦੀ 91,600 ਰੁਪਏ @ਤੇ ਸੀ। ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪੱਧਰ 94,280 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੇ 29 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਣਾਅ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੀਜ਼ਨ ਨੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਧਨਤਰੇਸ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

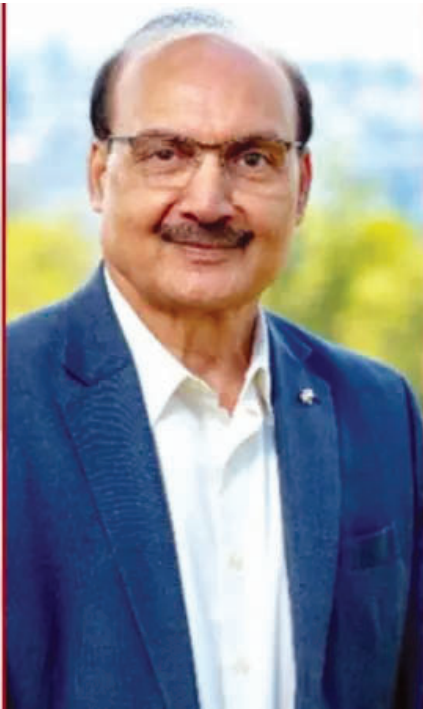
ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਵਿਚ, ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ (BIS) ਦੇ ਹਾਲਮਾਰਕ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੋਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਰੀਦੋ। ਸੋਨੇ @ਤੇ 6 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹਾਲਮਾਰਕ ਕੋਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ

ਹਾਲਮਾਰਕ ਯੂਨੀਕ ਆਈਡੈਂਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਯਾਨੀ HUID ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਅਲਫਾਨਿਊਮੈਰਿਕ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ - AZDEBD। ਹਾਲਮਾਰਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕੈਰੇਟ ਹਨ। ਕਈ ਸਰੋਤਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਬੁਲਿਆਨ ਐਂਡ ਜਵੇਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ) ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਹੀ ਵਜ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ

ਕੀਮਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 24 ਕੈਰੇਟ, 22 ਕੈਰੇਟ ਅਤੇ 18 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। 24 ਕੈਰੇਟ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗਹਿਣੇ ਇਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਵੇਲੇ, ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ UPI (ਜਿਵੇਂ BHIM ਐਪ) ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਚ ਕਿਹੜੇ 14 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 93 ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14 ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਲ 37 ਪੰਜਾਬੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੇ ਸਨ। ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 9 ਅਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 5 ਪੰਜਾਬੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਨਾਮ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। 19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ।

ਬਕਾਲਾ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸਠਿਆਲਾ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਡੈਲਟਾ ਨਾਰਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਅੰਨਡੀਪੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪਿੰਡ ਭਾਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੈਸੀ ਸੁੰਨੜ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੈਸੀ ਸੁੰਨੜ ਨੇ ਸਗੋਂ ਨਿਊਟਨ ਤੋਂ ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੁੰਨੜ ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੈਸੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇਗਜੋਤ ਬੱਲ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਤੇਗਜੋਤ ਬੱਲ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਰੀਆ ਅਰੋੜਾ ਰੀਆ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਬਰਨਬੀ ਈਸਟ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੀਆ ਬੀਸੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੇਬਰ ਵਿੱਚ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ।

ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਵੈਨਕੂਵਰ-ਲੰਗਾਰਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਨੇ ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ੇ ਵੱਜੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਪਿੱਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ @ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਵੀ ਪਰਮਾਰ ਰਵੀ ਪਰਮਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੈਂਗਫੋਰਡ-ਹਾਈਲੈਂਡਜ਼ ਸੀਟ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਵੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਸੂਕ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਛੇ ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਰਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਆਫ ਸਟਾਫ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰਵੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ 90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਲੈਂਗਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਣ ?

ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ

ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ 2020 ਵਿੱਚ ਇੱਥੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੀ ਰਹੇ। ਨਿੱਕੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹਨ। ਨਿੱਕੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਜਲਵਾਯੂ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਿੱਕੀ ਨੂੰ ਵੈਨਸੀਟੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਨਿਆਂ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। 2017 ਵਿੱਚ, ਨਿੱਕੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਨਿੱਕੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਸਪਾਰਟਿੰਗ ਥੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਉਹ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਬੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਵਰਨੋਨ ਮੋਨਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਹਨ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ 2020 ਵਿੱਚ ਇੱਥੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰਜ਼

ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਵੱਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੈਂਸਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਜੁਬਲੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਰਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਸੀ ਨਰਸਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕਈ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ

ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਬਰਨਬੀ-ਐਡਮੰਡਸ ਤੋਂ ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਜੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਹੌਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀਪਕ ਸੂਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ 2005 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਰਨਬੀ-ਐਡਮੰਡਸ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ 1973 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ। ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਕਰਜ਼

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 18 ਸਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ। 2003 ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਹਿਯੂਮਨ ਰਾਈਟ ਡਿਫੈਂਡਰ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸਨ ਜਦਕਿ 2017 ਤੋਂ 2020 ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਨਬੀ-ਐਡਮੰਡਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਹਨ ਸ਼ਾਮਲ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਸਰੀ-ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਨਿਊ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਿਉਣ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ ਜਦਕਿ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਜਗਰੂਪ ਬਰਾੜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2004 ਵਿੱਚ ਸਰੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। 2005, 2009 ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ 2017 ਅਤੇ 2020 ਵਿੱਚ ਸਰੀ-ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਤੋਂ ਮੁੜ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਹੁਣ ਜਗਰੂਪ ਬਰਾੜ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਸਾਬਕਾ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਮਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਸਰੀ ਉੱਤਰੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਨਡੀਪੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਪੀਟੀਐਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਲਿੱਦੜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ

ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੂੰ ਵੜਿੰਗ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਧਾਰ ਦਾ ਮਿਲ ਸਕਦੈ ਲਾਹਾ

ਸੰਗਰੂਰ, 23 ਅਕਤੂਬਰ (ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁੰਦ): ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੱਕਣ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟੀਚੇ ਵਜੋਂ ਮਿੱਥ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲ ਅੱਜਕਲ ਸਰਗਰਮ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਲਿੱਦੜਾਂ, ਬਲਾਕ ਚੀਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਮ. ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਭਰਭੂਰ ਸ਼ਾਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ

ਜਾਂਦੀਆ ਸਹਿਯੋਗ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪੰਚਾਇਤ (ਸ/ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਯੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੋਨੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਚ) ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਰ

ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦੇ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ, ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਸ. ਐਮ. ਸੀ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਡਾ ਨੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਰਸਮੀ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ, ਕੰਤ ਸਿੰਘ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਗਨਵਾੜੀ ਵਰਕਰ, ਸਟਲਨਵੀਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀ ਦੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ - ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਜਨਕ ਰਾਜ ਵਿਨਾਇਕ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੜਿੰਗ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹਰ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਖਾਸੀ ਸਮਝ ਹੈ। ਪਤੀ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸਾ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਤੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਡਿੱਪੀ ਵਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ 20

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਟਸੀਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 45 ਸਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੰਬੋਬਵਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹਿਸਾਰ ਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਪਕੜ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website

WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor

Pritpal Kaur

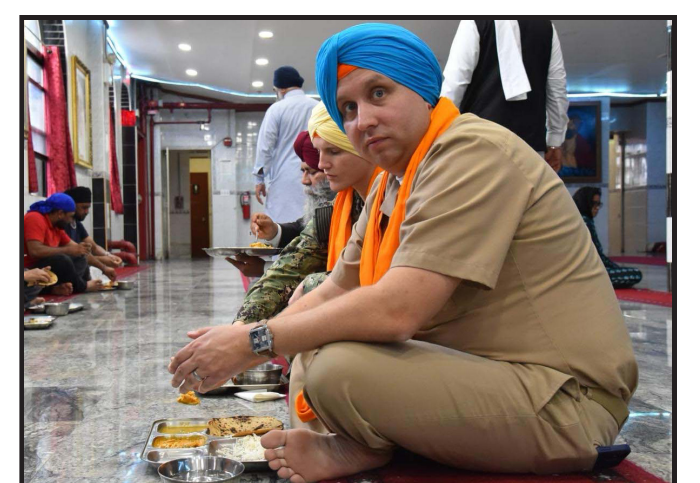
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

US Navy officers organized a Award Ceremony Event for community leaders in Navy office Richmond Hill Queens New York along with Mr. Abhishek Shrivastava and his team

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT , 2024

US Navy officers organized a Award Ceremony Event for community leaders in Navy office Richmond Hill Queens New York along with Mr. Abhishek Shrivastava and his team

New York - (Preetnama)- US Navy officers organized a Award Ceremony Event for community leaders on October 7th , 2024 in Navy office Richmond Hill Queens New York along with Mr. Abhishek Shrivastava and his team . Commander Robert C. Ballard Jr. Commander Elliot P. Skiles, Command Master Chief - Edward B. Pare, Navy officer - Navy Counselor Abhishek Shrivastava, Navy Chief Alexander Ricky attended this award ceremony event. Balbir Singh

Pahwa president of Gurudwara Guru Nanak Darabar , Harcharn Singh Gulati , Harbans Singh Vohra , Tarlok Singh Vohra , Dayal Singh Vohra , Daler Singh ex. president of Gurudwara Baba Makhan Shah Lubana Richmond Hill Queens, Gurmej Singh , Harminder Singh Ahluwaliya , and also Napali community were joined this event. leadership had the distinct privilege of honoring and recognizing the visionary and dedicated leaders of the Sikh community with Community

Leadership Awards. These remarkable individuals were recognized for their extraordinary contributions to serving our communities and raising awareness about the United States Navy Mr. Abhishek Shrivastava received award for honorable service. Officers honored Balbir Singh Pahwa , Harcharn Singh Gulati, Harbans Singh Vohra , Santokh Singh Vohra, Tarlok Singh Vohra (Gurudwara Guru Nanak Darabar Committee) , Daler Singh ,

Harminder Singh Ahluwaliya ,(Gurudwara Baba Makhan Shah Lubana Richmond Hill) and Pritpal Kaur (CEO of Preetnama International Media NewYork) with Community Leader Award Certificates & Medals for their honorable services. After this Award ceremony all Navy officers visited Gurudwara Baba Makhan Shah Lubana Richmond Hill. They shared navy information with people that how they can join navy . Mr. Abhishek Shrivastava

explain navy information and told that Sikh people can join Navy with turban . In appreciation, the Sikh community honored our leadership with symbolic cultural tokens, including a small replica of the Golden Temple, a Kirpan(a traditional sword symbolizing courage, self-defense, and protection), and a ceremonial turban wrapping to honor and respect, further solidifying the mutual recognition and respect between our leadership and the community.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

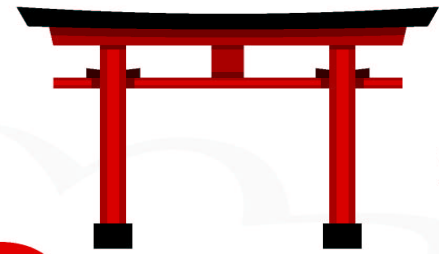
Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

10 Days in Japan

CHERRY BLOSSOM

Includes:

- Accommodation in **Premium hotels**
- Transportation (including bullet trains)
- Guided tours to major attractions with English Speaking Guide
- **All Breakfast & Dinner**
- Entrance fees to attractions

Highlights

- Hakone Owakudani Ropeway
- Arashiyama Bamboo Groves
- Philosopher's Path
- Fushimi Inari Shrine
- Japanese Tea Ceremony & Kimono Wearing Experience
- Osaka Castle & Nishinomaru Garden
- Abeno Harukas (skyscraper observatory)
- Itsukushima Shrine by Ferry (Miyajima Island)
- Peace Park Memorial/Museum
- Atomic Bomb Dome (Hiroshima)
- Asakusa Temple & Nakamise Street
- Akihabara Electronic Market
- Takeshita Harajuku Street
- Asakusa for a Sumo Show
- Teamlab Planets
- Photo stop at Statue of Liberty
- Mt. Fuji 5th Station
- Lake Ashi Cruise
- Meiji Shrine

Special price

\$4495

Per Person
On Double
Occupancy

CALL NOW

Contact Us
516-216-4433
516-690-1257

More information
22 W MARIE ST,
HICKSVILLE, NY 11801

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak NewYork
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

- Sunil Kumar Gund (Journalist) India
- Raj Rani Video editor
- Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਸੰਕਲਪਨਾ ਬਾਰੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਲਾਤੂਨ, ਸੁਕਰਾਤ ਅਤੇ ਅਰਸਤੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੁੱਧਤਾ ਕਾਲ ਤੱਕ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਉਤਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਹੋਇਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਤਰ ਅਤੇ ਪਾਰ-ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਰੋਨੇ ਦੇਕਾਰਤੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਧਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਲਗਾਤਾਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਚੋਂ ਹੀ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਹਿੱਤ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਜਾਂ 'ਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਵੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਵਾਲ ਨੋਹ ਹਰਾਰੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸੁਭਿਖਿਨਿਸ' ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹੋਮੋ ਸੇਪੀਅਨਜ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਭਾਵ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਜਗਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਚੌਧਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਮੋ ਸੇਪੀਅਨਜ਼ ਕੋਲ ਹਰ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਗਲਪੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਚਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਾਰਿਆਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਥਾਂ ਘੜਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਅਸਲ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸੂਝ ਬੂਝ ਕਾਰਨ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਿਰਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੇਪੀਅਨਜ਼ ਕੋਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੰਗਿਆਨਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਮਿੱਥਾਂ, ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਘੜ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਗਲਬਾ ਅਤੇ ਦਾਬਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ।

ਪੱਛਮ 'ਚ ਪ੍ਰਬੁੱਧਤਾ ਦੌਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਈ ਇਨਕਲਾਬ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਭਾਫ਼ ਦੇ ਇੰਜਣ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਦੂਜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਬਿਜਲਈ ਊਰਜਾ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਤੀਜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ। ਚੌਥਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਵਰਚੁਅਲ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਉਤਪਾਦਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਚਕੀਲਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਸਮਾਰਟ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਟੀਕ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਨਿਰੰਤਰ ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰੀਅਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ (ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ), ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ਼ ਥਿੰਗਜ਼, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ਼ ਐਵਰੀਥਿੰਗ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ਼ ਥਿੰਗਜ਼, ਬਿੱਗ ਡੇਟਾ, ਐਲਗੋਰਿਦਮਜ਼, ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਅਤੇ ਐਨਾਲਿਟਿਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਮਾਨਵੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਰਾਹੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਛੇਵੇਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਡਵਾਂਸਡ ਤਕਨੀਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁਆਂਟਮ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ ਉਸਾਰੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੱਛਮ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੁੱਧਤਾ ਦੇ ਦੌਰ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਨੇ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪੈਰਾਡਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ

ਰਿਹਾ। ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਹਾਂ-ਮੁਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਵਿਗਸੇ ਉਤਰ-ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ ਨੇ ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸਵੈ ਭਾਵ ਮਾਨਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਤਰ-ਮਾਨਵਵਾਦ ਮਨੁੱਖੀ ਸਵੈ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਵੈ ਦੀ ਸਮਝ ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਕੇਂਦਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸਮਝ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਗ਼ੈਰ ਮਾਨਵੀ ਜੀਵਨ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਵੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਰਅਕਸ ਮਨੁੱਖੀ ਸਵੈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੋਸਟ ਹਿਊਮਨਿਜ਼ਮ ਇੱਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨਵੀ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ, ਮਸ਼ੀਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਦਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰੀਵਾਦ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼, ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਪੋਸਟ ਹਿਊਮਨਿਸਟਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਾਨਵ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਟੇ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ ਭਾਵ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਇਨਕਲਿਉਸਿਵ- ਇੰਟਰਕਨੈਕਟਿਡ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪਾਰ-ਮਾਨਵਵਾਦ ਤੇ ਉੱਤਰ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦੇ ਵਰਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਾਹੀਂ ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ (ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ), ਐਲਗੋਰਿਦਮਜ਼, ਡੇਟਾ-ਬਿੱਗ ਡੇਟਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ 'ਨਿਦ-ਉਚਹਿਨਏ', ਜਨੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਸਾਈਬੋਰਜੀਨੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਸਵੈ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ ਥਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ ਐਵਰੀਥਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿੱਗ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਮੈਟਾ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਐਲਗੋਰਿਦਮਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਹੀ ਗਤੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਚਿੰਤਾ ਸੋਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਣ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਮਰੱਥਾ 'ਚ ਹੋਰ ਇਜ਼ਾਫਾ/ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੇਤਨ ਅਤੇ ਚੱਕੋਨਾ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਚੇਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਨੁੱਖ ਬਚੀ ਹੋਈ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੀਆਂ ਜਿਗਿਆਸਾਵਾਂ 'ਚ ਲਾ ਸਕੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਜਿਗਿਆਸਾ ਦਾ ਮਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਬਣੀ ਹੈ। ਜਿਗਿਆਸਾ 'ਤੇ ਸਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਜਦੋਂ ਮਾਨਵੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬੜਾ ਸਰਵੋਤਮ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਧੌਲ ਧਰਮ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ। ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ॥ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਡਾਰਕ ਵਰਲਡ, ਡੀਪ ਫੇਕ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਟਰੂਥ ਦੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੀ ਇਸ ਸਾਰੀ ਗਿਆਨਾਤਮਕਤਾ 'ਚ ਸਦਾਚਾਰਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਪਾਗਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Preetnama Talk Show

News

Talk Show

Interview

Social

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR : PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Political

Music

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

Japan

Itinerary

10 DAYS TRIP

TOKYO

DAY 1

Meet Driver at Narita International Airport.
Transfer to city by Private Vehicle
Check in at Hotel (Check in Time :- 1500 HRS)
Freshen up & Relax
Dinner at Indian Restaurant and transfer to Hotel

TOKYO

DAY 2

Breakfast in the hotel
Proceed for Tokyo city tour with English Speaking Guide
Visit Asakusa temple, Nakamise street & Akhibara market
Visit Meiji shrine and Takeshita Harajuku street.
Dinner at Indian Restaurant
After dinner transfer to Hotel

TOKYO

DAY 3

Breakfast in the hotel
Prepare large Luggage for Courier to Kyoto Hotel
Proceed for Asakusa for Sumo show
Sumo Entertainment Show with chicken hot pot & Photo
Visit Teamlab Planet
Photostop at statue of liberty
Dinner in Indian Restaurant
After Dinner transfer to Hotel

चला गया खास होते हुए भी आम दिखने वाला रतन टाटा

रतन टाटा सिर्फ एक अरबपति नहीं बल्कि एक ऐसे व्यक्ति थे, जिन्होंने टाटा समूह के साथ इस देश और इस देश के करोड़ों लोगों के लिए बहुत कुछ किया है। तभी तो रतन टाटा के निधन से हर कोई दुखी है। उन्हें संयमित जीवनशैली और टाटा ट्रस्ट के माध्यम से परोपकारी कार्यों के प्रति गहरी प्रतिबद्धता के लिए भी जाना जाता रहा है। उनके निधन के बाद यह सवाल उठ रहा है कि उनका उत्तराधिकारी कौन होगा? करीब 3800 करोड़ रुपये की नेटवर्थ के मालिक रतन टाटा जीवन भर अविवाहित रहे हैं। टाटा परिवार में एन चंद्रशेखर टाटा संस के 2017 से चेयरमैन हैं। उनके अलावा टाटा ग्रुप की अलग-अलग कंपनियों से ऐसे बहुत से लोग हैं, जो भविष्य में टाटा समूह में अलग-अलग जिम्मेदारी निभाते नजर आ सकते हैं। रतन टाटा के पिता नवल टाटा की दूसरी शादी सिमोन से हुई थी। उनके बेटे नोएल टाटा, रतन टाटा के सौतेले भाई हैं। रतन टाटा की विरासत हासिल करने के लिए उनका यह संबंध उन्हें एक प्रमुख उत्तराधिकारी उदावेदार बनाता है। नोएल टाटा के तीन बच्चे हैं, जिनमें माया, नेविल और लीह हैं। यह रतन टाटा के उत्तराधिकारी हो सकते हैं। टाटा संस के मानद चेयरमैन रतन नवल टाटा का 86 साल की उम्र में निधन हो गया। वे मुंबई के ब्रीच कैंडी अस्पताल की इंटेसिव केयर यूनिट में भर्ती थे और उम्र संबंधी बीमारियों से जूझ रहे थे। रतन टाटा ईमानदारी, नैतिक नेतृत्व और परोपकार के प्रतीक थे। राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मू के शब्दों में, भारत ने एक ऐसे आइकॉन को खो दिया है, जिन्होंने कॉर्पोरेट ग्रेथ, राष्ट्र निर्माण और नैतिकता के साथ उत्कृष्टता का मिश्रण किया। पद्म विभूषण और पद्म भूषण से सम्मानित रतन टाटा ने टाटा ग्रुप की विरासत को आगे बढ़ाया है। वही प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने कहा कि टाटा एक दूरदर्शी बिजनेस लीडर, दयालु आत्मा और एक असाधारण इंसान थे। उन्होंने भारत के सबसे पुराने और सबसे प्रतिष्ठित व्यापारिक घरानों में से एक को स्थिर नेतृत्व प्रदान किया। उनका योगदान बोर्ड रूम से कहीं आगे तक गया। नेताप्रतिपक्ष राहुल गांधी बोले, रतन टाटा दूरदृष्टि वाले व्यक्ति थे। उन्होंने बिजनेस और परोपकार दोनों पर

कभी न मिटने वाली छाप छोड़ी है। उनके परिवार और टाटा कम्प्युनिटी के प्रति मेरी संवेदनाएं हैं। प्रसिद्ध उद्योगपति मुकेश अंबानी का कहना है कि ये भारत के लिए बहुत दुखद दिन है। रतन टाटा का जाना ना सिर्फ टाटा ग्रुप, बल्कि हर भारतीय के लिए बड़ा नुकसान है। व्यक्तिगत तौर पर रतन टाटा का जाना मुझे बहुत दुख से भर गया है, क्योंकि मैंने अपना दोस्त खो दिया है। रतन टाटा, दुनिया भर में फैले टाटा साम्राज्य के सबसे चमकदार रत्न थे। उन्होंने मैनेजमेंट की मॉडर्न तकनीकों को अपनाकर टाटा ग्रुप को दुनिया का भरोसेमंद ब्रांड बनाया। उन्होंने कभी भी टाटा के संस्थापकों के विजन से समझौता नहीं किया। आज जब नैतिकता का स्तर गिर रहा है, उस दौर में भी रतन टाटा व्यक्तिगत स्तर पर मॉरल वैल्यूज को थामे रहे। सही मायनों में रतन टाटा देश के उद्योग का प्रतिनिधित्व करते थे। हम विकसित भारत के लक्ष्य को प्राप्त करने के लिए हर क्षेत्र में उनके भरोसे, उत्कृष्टता और नवीनता के मूल्यों को अपनाते हुए प्रयास कर रहे हैं, यही रतन टाटा को सच्ची श्रद्धांजलि होगी। वि भारतीय उद्योग के आधुनिकीकरण से गहराई से जुड़े थे। और इससे भी अधिक इसके वैश्वीकरण के साथ जुड़े थे। बड़ी संपत्ति होने के बावजूद वे अपनी साधारण जीवनशैली और टाटा ट्रस्ट के जरिये परोपकारी कार्यों के लिए चर्चा में रहे। टाटा संस में अपने नेतृत्व के दौरान, उन्होंने टेटली, कोरस और जगुआर लैंड रोवर जैसी कंपनियों का अधिग्रहण करके टाटा समूह को मुख्य रूप से घरेलू कंपनी से वैश्विक पावरहाउस में बदल दिया। उनके नेतृत्व में, टाटा वास्तव में 100 बिलियन डॉलर से अधिक मूल्य के वैश्विक व्यापार साम्राज्य में विकसित हुआ। दिसंबर 2012 में, टाटा अपने पद से रिटायर हो गए और उनकी जगह पर साइरस मिस्त्री ने पदभार संभाला, जिनका 2022 में एक कार दुर्घटना में निधन हो गया था। बुढ़ापे के बावजूद रतन टाटा जीवन पर्यंत बेहद साधारण जीवन जीते रहे। उनकी सादगी स्वयं सदी के महानायक अमिताभ बच्चन ने भी एक हवाई यात्रा के दौरान महसूस की थी। ऐसे महान व्यक्तित्व को नमन। सिर्फ व्यापारी नहीं थे - कल रात मुंबई के

ब्रिज कैंडी हॉस्पिटल में 86वर्ष की उम्र में रतन टाटा का निधन हो गया। रतन टाटा के निधन की खबर से लोग काफी ज्यादा दुखी हैं। रतन टाटा न केवल अपने बिजनेस के लिए बल्कि अपने व्यक्तित्व के लिए भी जाने जाते थे। दूसरों की मदद करते रहने की आदत की वजह से लोग टाटा संस के चेयरमैन की इतनी ज्यादा इज्जत करते हैं। रतन टाटा से आप सिर्फ बिजनेस ही नहीं बल्कि जिंदगी जीने का तरीका भी सीख सकते हैं। अगर आपने रतन टाटा द्वारा कही गई इन बातों पर अमल कर लिया, तो यकीन मानिए आपको सफलता का मुकाम हासिल करने से कोई नहीं रोक सकता। उतार-चढ़ाव

को स्वीकार करें रतन टाटा कहते थे कि जीवन में आगे बढ़ने के लिए उतार-चढ़ाव जरूरी है। ईसीजी में एक सीधी रेखा का मतलब है कि हम जीवित नहीं हैं। रतन टाटा के इस कोट के मुताबिक आपको उतार-चढ़ाव को स्वीकार करने की कोशिश करनी चाहिए। असफलता का शोक मनाने की जगह सीख लेकर आगे बढ़िए। खुद पर होना चाहिए भरोसा रतन टाटा का कहना था कि वो सही फैसले लेने में विश्वास नहीं करते, वो फैसले लेते हैं और फिर उन्हें सही साबित कर देते हैं। इस कोट के मुताबिक आपको खुद पर भरोसा होना

चाहिए। अगर आप अपने लिए गए फैसलों को लेकर कॉन्फिडेंट हैं, तो आपको आज नहीं तो कल सफलता जरूर मिलेगी। सबको साथ लेकर चलें रतन टाटा कहते थे कि अगर आप तेजी से चलना चाहते हैं तो आपको अकेले चलकर सफर तय करना चाहिए। लेकिन अगर आप दूर तक चलना चाहते हैं तो आपको सभी के साथ मिलकर सफर तय करने की कोशिश करनी चाहिए। चुनौती को मौके में बदलें रतन टाटा का कहना था कि अगर लोग आपके ऊपर पत्थर मारते हैं, तो आपको उन बनाने के लिए कर लेना चाहिए।

सरकार बेरोजगारों को लाभार्थी नहीं, कामार्थी बनाए

भारत में बेरोजगारी बहुत बड़ी समस्या है। पिछले तीन दशक में डिग्री से नौकरी और रोजगार की परिकल्पना का तेजी के साथ विस्तार हुआ। वैश्विक व्यापार संधि के बाद भारत में उधार के धन का प्रवाह बढ़ा है। पिछले 30 वर्षों में दुनिया के सभी देशों की आर्थिक और व्यापारिक गतिविधियां बढ़ी तेजी के साथ बढ़ी हैं। सूचना प्रौद्योगिकी के इस युग में सारी दुनिया एक तरह से सोचने लगी। आर्थिक एवं सामाजिक विकास को लेकर सारी दुनिया में एकरूपता आई। औद्योगिक विकास को ही सबसे बड़ा विकास मान लिया गया। भौतिक आवश्यकताओं का एक नया पैमाना विकसित हुआ। डिग्री के आधार पर नौकरी और रोजगार के सृजन को मान लिया गया। शिक्षा का व्यवसायीकरण हो गया। किताबी ज्ञान कभी वास्तविक ज्ञान का स्वरूप नहीं ले सकता है। किताबी ज्ञान की डिग्री कभी कोई काम नहीं आ सकती है। करोड़ों डिग्री धारी युवाओं को वर्षों से रोजगार नहीं मिल रहा है। बड़ी-बड़ी डिग्रियां होने के बाद भी उन्हें 10 से 15000 रुपये की नौकरी नहीं मिल पा रही है। जिसके कारण अब युवाओं में उच्च शिक्षा और डिग्रियों के प्रति अरुचि दिखने लगी है। औद्योगिक क्रांति से मशीनों को तो काम मिल सकता है, लेकिन आबादी को काम नहीं मिल पाता है। पिछले 20 वर्षों में बैंकिंग सेक्टर काफी तेजी के साथ आगे बढ़ा। बैंकों में उपभोक्ताओं की संख्या कई गुना बढ़ गई। बैंकों की कमाई कई गुना बढ़ गई। लेकिन बैंकिंग सेक्टर में काम करने वाले लोगों की संख्या घटती चली गई। यही हाल रेलवे का है। यही हाल गवर्नमेंट सेक्टर का है। उद्योग और व्यापार में जिस तरह से कॉर्पोरेट कंपनियों ने अपना एकाधिकार बनाते हुए स्थानीय रोजगारों को समाप्त करने का काम किया है। पूंजी का प्रवाह कुछ बड़े उद्योगपतियों और कारोबारियों तक सीमित होकर रह गया, जिसके कारण मध्यवर्ग और निम्न वर्ग की बचत खत्म हो गई। निम्न और मध्यम वर्ग पर कर्ज बड़ी तेजी के

साथ बढ़ गया। देश में डिग्री लेकर नौकरी की मांग करने वाले युवाओं की संख्या साल दर साल बढ़ती चली गई। जो स्थानीय रोजगार और धंधे थे, वह पूरी तरह समाप्त होते चले गए। भारत जैसे देश में जिसकी आबादी 140 करोड़ से ज्यादा हो गई है। 30 करोड़ से ज्यादा उच्च शिक्षित पढ़े-लिखे युवा बेरोजगार हैं। इन्हें बाबू और चपरासी की नौकरी भी नहीं मिल पा रही है। पिछले वर्षों में रोजगार के अवसर स्थानीय आधार पर उपलब्ध थे। आर्थिक विकास के नाम से वह छीन लिए गए हैं। सभी रोजगार व्यवसाय और उद्योग में कॉर्पोरेट का कब्जा होता जा रहा है। जिसके कारण बेरोजगारी की समस्या दिन-प्रतिदिन बढ़ती ही जा रही है। बेरोजगारी की समस्या से निपटने के लिए बेरोजगारों को लाभार्थी बनाने के लिए सरकार प्रतिमाह कुछ राशि देकर बेरोजगार युवाओं के गुस्से को शांत करना चाहती है। बेरोजगार युवाओं को सरकारी सहायता पर निर्भरता बढ़ाई जा रही है। यह स्थिति आर्थिक, सामाजिक विकास की दृष्टि से भविष्य में बहुत नुकसान पहुंचाने वाली साबित होगी। भारत की युवा आबादी ने भारत सहित दुनिया के अनेक देशों में अपने ज्ञान और मेहनत के बल पर एक अलग जगह बनाई है। अब डिग्रियां होते हुए भी नौकरी या काम नहीं मिलने के कारण भारतीय युवा निराश और हताश है। हरियाणा पंजाब तमिलनाडु केरल और गुजरात जैसे राज्यों से युवा चोरी-छिपे रोजगार की तलाश में अवैध रूप से विदेशों में जा रहे हैं। इजराइल जैसे युद्धग्रस्त देश में भी मजदूरी करने के लिए तैयार हैं। युवाओं को भारत में रोजगार उपलब्ध नहीं हो रहा है। बाहर के देशों में भी अनुभव नहीं होने के कारण काम नहीं मिल रहा है। 1970 के बाद बड़ी तेजी के साथ देश में लघु एवं मध्यम उद्योग विकसित हुए थे। जिस तरह का सामाजिक और आर्थिक ढांचा स्थानीय रोजगार पर आधारित था, पिछले 10 वर्षों में रिटेल सेक्टर में कारपोरेट कंपनियों का कब्जा हो जाने से वह पूरी तरह से टूट गया है।

सूर्य के बिना सांसारिक क्रियाएं संभव नहीं ऊर्जा के बड़ा स्रोत

सूर्य साक्षात् दर्शन देने वाले देवता माने गये हैं। सूर्य के बिना सांसारिक व प्राकृतिक क्रियाएं संभव नहीं हैं। वैदिक काल से ही प्रकृति के एक प्रमुख अंग के रूप में सूर्य की उपासना होती थी। सूर्य को सर्व रोग, दोष एवं आपदाओं के अपहर्ता के रूप में पूजा गया है ण नारायण तत्व की मुख्यता होने के कारण सूर्य को सूर्यनारायण की संज्ञा भी दी गई है। सूर्य के मानवीय रूप की कल्पना एवं शिल्पांकन ईसा पूर्व तृतीय शताब्दी से मिलता है देश और कालभेद से सूर्य के आसन मुद्रा अलंकरण रथ रथाश्व आदि को लेकर पुराणों में चित्रण एवं शिल्पांकन की दृष्टि से सूर्य के अनेक रूप सामने आते हैं। न केवल भारतीय वरन विश्व की लगभग समस्त सभ्यताओं में सूर्य को गरिमामय स्थान दिया गया है सूर्य

की अधिसंख्य मूर्तियां लाल एवं काले पत्थर को तराशकर बनाई गई हैं विज्ञान भी बतलाता है कि रवि.रश्मि में सप्त वर्ण सम्मिलित हैं वर्षाकाल में इन्द्रधनुष के रंगों में इस रंग विघटन को प्रत्यक्ष देखा जा सकता है। सौर ऊर्जा वह उर्जा है जो सीधे सूर्य से प्राप्त की जाती है। सौर ऊर्जा ही मौसम एवं जलवायु का परिवर्तन करती है। यही धरती पर सभी प्रकार के जीवन पेड़, पौधे और जीव, जन्तु का आधार है। सौर उर्जा को विविध प्रकार से प्रयोग किया जाता है किन्तु वर्तमान युग में बिजली ही ऊर्जा का वह प्रकार है जो पलक झपकते कहीं से कहीं पहुंच कर बटन दबाते ही सेवा में हाजिर रहती हैं अतः सूर्य की ऊर्जा को विद्युत उर्जा में बदलने को ही मुख्य रूप से सौर उर्जा के रूप में जाना जाता है। सूर्य की उर्जा को

दो प्रकार से विद्युत उर्जा में बदला जा सकता है। पहला प्रकाश.विद्युत सेल की सहायता से और दूसरा किसी तरल पदार्थ को सूर्य की उष्मा से गर्म करने के बाद इससे विद्युत जनरेटर चलाकर। सौर ऊर्जा भविष्य के लिए अक्षय ऊर्जा का स्रोत साबित हो रही है। अंतरिक्ष उपकरणों में भी सौर ऊर्जा का ही प्रयोग किया जाता है। सूर्य से सीधे प्राप्त होने वाली ऊर्जा में कई विशेषताएं हैं जो इस स्रोत को आकर्षक बनाती हैं। इनमें इसकी सुलभता अपद्रूषणकारी होना व अक्षुण्य होना प्रमुख हैं। अकेले भारतीय भूभाग पर ही 5000 लाख करोड़ किलोवाट घंटा प्रति वर्ग मी० के बराबर सौर ऊर्जा पड़ती है जो कि विश्व की संपूर्ण विद्युत खपत से कई गुने अधिक है। साफ धूप वाले अर्थात्

बिना धुंध व बादल के दिनों में प्रतिदिन का औसत सौर.ऊर्जा का सम्पात 4 से 7 किलोवाट प्रति घंटा प्रति वर्ग मीटर तक होता है। देश में प्रायः स्थानों पर वर्ष में लगभग 250 से 300 दिन ऐसे होते हैं जब सूर्य की रोशनी पूरे दिन भर उपलब्ध रहती है। सौर ऊर्जा जो रोशनी व उष्मा दोनों रूपों में प्राप्त होती है का उपयोग कई प्रकार से हो सकता है। सौर उष्मा का उपयोग अनाज को सुखाने जल उष्मन खाना पकाने प्रशीतलीकरण जल परिष्करण तथा विद्युत ऊर्जा उत्पादन हेतु किया जा सकता है। फोटो वोल्टायिक प्रणाली द्वारा सौर प्रकाश को बिजली में रूपान्तरित करके रोशनी प्राप्त की जा रही है। प्रशीतलन का कार्य किया जाता है। दूरभाष टेलीविजन रेडियो आदि चलाए जाते हैं तथा पंखे व जल.पम्प आदि भी चलाए जा रहे हैं। सौर.उष्मा पर आधारित प्रौद्योगिकी का उपयोग घरेलू व्यापारिक व औद्योगिक इस्तेमाल के लिए जल को गरम करने में किया जा सकता है। देश में पिछले दो दशकों से सौर जल.उष्मक बनाए जा रहे हैं। लगभग 450000 वर्गमीटर से अधिक क्षेत्रफल के सौर जल उष्मा संग्राहक संस्थापित किए जा चुके हैं जो प्रतिदिन 220 लाख लीटर जल को 60.70 से 0 तक गरम करते हैं। भारत सरकार का अपारम्परिक ऊर्जा स्रोत मंत्रालय इस ऊर्जा के उपयोग को प्रोत्साहन देने हेतु प्रौद्योगिकी विकास प्रमाणन आर्थिक एवं वित्तीय प्रोत्साहन जन.प्रचार आदि कार्यक्रम चला रहा है तथा इसकी दक्षता और आर्थिक लागत में भी काफी सुधार हुआ है। वृहद् पैमाने पर

क्षेत्र.परिक्षणों द्वारा यह साबित हो चुका है कि आवासीय भवनों रेस्तराओं, होटलों अस्पतालों व विभिन्न उद्योगों जैसे खाद्य परिष्करण औषधि वस्त्र डिब्बा बन्दी आदि के लिए यह एक सर्वथा उचित प्रौद्योगिकी है। जब हम सौर उष्मक से जल गर्म करते हैं तो इससे उच्च आवश्यकता वाले समय में बिजली की बचत होती है। 100 लीटर क्षमता के 1000 घरेलू सौर जल.उष्मकों से एक मेगावाट बिजली की बचत होती है। साथ ही अनुमान है कि इस तरह 100 लीटर की क्षमता के एक सौर उष्मक से कार्बन डाई आक्साइड के उत्सर्जन में प्रतिवर्ष 175 टन की कमी होती है। अभी इन संयंत्रों का जीवन.काल लगभग 15.20 वर्ष का है। सोलर कुकर द्वारा खाना पकाने से विभिन्न प्रकार के परम्परागत ईंधनों की बचत होती है। बाक्स कुकर वाष्प.कुकर व उष्मा भंडारक प्रकार के सौर.कुकर विकसित किए जा चुके हैं। ऐसे भी बाक्स कुकर विकसित किए गये हैं जो बरसात या धुंध के दिनों में बिजली से खाना पकाने हेतु प्रयोग किए जा सकते हैं। सौर वायु उष्मन सूरज की गर्मी के प्रयोग द्वारा कटाई के पश्चात कृषि उत्पादों व अन्य पदार्थों को सुखाने के लिए विकसित किए गये हैं। इन पद्धतियों के प्रयोग द्वारा खुले में अनाजों व अन्य उत्पादों को सुखाते समय होने वाले नुकसान कम किए जा सकते हैं। चाय पत्ती, लकड़ी मसाले आदि को सुखाने में इनका व्यापक प्रयोग किया जा रहा है।

एकाग्रता बनाए रखना माता पिता के लिए चुनौती

ज्यादातर बच्चों में देखा गया है कि उनका पढ़ाई में मन नहीं लगता। बाकी कामों में भी वे सही से ध्यान नहीं दे पाते। इसकी कई वजहें हो सकती हैं लेकिन एक वजह एकाग्रता की कमी भी है। अगर आपके बच्चे में भी एकाग्रता की कमी है तो फिर कुछ चीजों का ध्यान रख आप इसे सुधार सकते हैं।

नाश्ते में साबुत अनाज की बनी चीजें

आपका बच्चा किसी काम पर सही ढंग से ध्यान नहीं दे पाता इसकी सबसे बड़ी वजह है उसके शरीर में शुगर की कमी। इसे पूरा करने के लिए अपने बच्चे को साबुत अनाज का नाश्ता दें। चाहे तो आप नाश्ते में ब्राउन राइस और बाजरे की बनी चीजें दे सकते हैं। ब्राउन राइस पोहा खिला सकते हैं। साबुत अनाज को नाश्ते में शामिल करने से दिनभर भूख नहीं लगती और पूरे दिन दिमाग भी सक्रिय रहता है।

शुगर को कहे ना

जब बच्चे घर से बाहर होते हैं या बाहर खाते हैं तो फिर आप उनकी बॉडी के शुगर लेवल पर चेक नहीं रख सकते इसलिए जरूरी है कि आप उनकी शुगर क्रेविंग्स को घर पर ही दूर कर

दें। इसके लिए आप अपने बच्चे को शुगर से शरीर में होने वाले नुकसान के बारे में बता सकते हैं। आपका बच्चा रोजाना जो खाना खा रहा है उसमें भी आप कुछ बदलाव कर उसके शरीर में शुगर की कमी पूरी कर सकते हैं।

बच्चे को भूख लगे तो ये चीजें खिलाएं ये चीजें आलू के बजाय अपने बच्चों को स्टार्च वाली अन्य चीजें खिलाएं जैसे कि शकरकंदी। इसे आप बेकड चिप्स और फ्रेंच फ्राइज़ भी बना सकते हैं। अगर आपके बच्चे को अरबी खाना पसंद नहीं है तो आप उससे अन्य स्वादिष्ट

चीजें बना सकते हैं। इसके अलावा बाकी स्टार्च फूड्स खिला सकते हैं। दरअसल स्टार्च सेरोटॉनिन का मुख्य स्रोत होता है जो मूड को अच्छा रखता है। इसके अलावा यह बच्चों को शांत और खुश रहने में भी मदद करता है।

बेटे को भी सिखाएं घर के काम

बच्चों को बचपन से ही अच्छी बातें सिखाने की जिम्मेदारी माता.पिता की होती है। पांच साल से 18 वर्ष की आयु तक बेटों को कुछ बातें सिखाने से वह जिम्मेदार और आदर्श व्यक्ति बनते

हैं। अक्सर मां अपने बेटे को रसोई का कोई काम करने नहीं देती। उनका मानना है कि रसोई का काम सिर्फ लड़कियों का है। मगर अपने बेटे को बताएं कि आज के दौर में लड़कों को भी रसोई का काम आना चाहिए क्योंकि उच्च शिक्षा और नौकरियों के दौरान उन्हें भी अकेला रहना पड़ सकता है। 12 वर्ष की आयु के बाद बच्चा परिपक्व होने लगता है। उसे आप इस अवस्था में कुछ छोटे काम जैसे चाय व सैंडविच बनाना आदि सिखा सकती हैं। बेटे को शारीरिक हिंसा से हमेशा दूर रहने के लिए कहें। इससे जहां वह बाहर लड़ाई.झगड़े से दूर रहेगा वहीं घर के सदस्यों से भी अच्छा व्यवहार करेगा।

महिलाओं का सम्मान

हर महिला को अपने बेटे को महिलाओं का सम्मान करने की शिक्षा देनी चाहिए। बचपन से मिली इस शिक्षा के कारण वह हर रिश्ते के साथ ही महिलाओं का भी सम्मान करेगा और उनसे आदर से पेश आयेगा।

भावनात्मक होना

कई महिलाएं अपने बेटे को रोते समय कहती हैं तुम लड़की हो क्या लेकिन ऐसा न कहें। भावनात्मक होना कोई शर्मनाक बात नहीं है। ऐसा करके आप बच्चे को कठोर बना देती हैं और फिर वह किसी ओर की भावनाओं को भी नहीं समझता। दया भाव--बेटे को बताएं कि उसे मन में सभी के प्रति दया भाव रखना चाहिए।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

Supporting women in their endeavors- whether in their careers or at home

We must start questioning the unrealistic expectations placed on women and inculcate a culture that promotes shared responsibilities and duties

Indian women are increasingly taking on obligations that exceed 55 hours per week. They manage to pursue their professional careers while also managing a household what one may refer to as the isec-ond job. It reveals an unsettling fact about the intimidating pressure on women to perform above their capabilities. Although this problem between job and private life affects women all over the world, it is especially difficult for Indian women due to cultural expectations, societal standards and the long-held conviction that they must do it all.

The question arises: why is there so much pressure on Indian women to push themselves beyond their breaking point? The answer lies in deeply ingrained gender roles and societal expectations. While strides have been made in women's empowerment, the onus of managing the household and caring for children continues to largely fall on their shoulders, even as they excel in their careers. As more women enter the workforce and pursue professional goals, the expectation to continue fulfilling traditional roles has not di-

minished. Instead, it has expanded, creating an unsustainable juggling act.

Are women taken for granted? In many ways, yes. The concept that women are born to balance this act manifests itself in the belief that they can easily handle a high-demanding profession while also serving as primary carers, homemakers, and support for the rest of the extended fam-

ily. However, such an assumption ignores the impact on their physical

and mental well-being. Each woman's drive is influenced by the societally imposed 'superwoman' image, which puts undue pressure

on them. And when they falter, they are unfairly judged.

But why should society judge women for trying to manage the impossible? The expectations placed on women often come with little recognition or appreciation for the sacrifices they make. Instead, when women struggle or choose to prioritise one aspect of their life over another, they are met with criticism

rather than compassion.

This is especially true for those who lack a strong support system. If a woman does not have family members willing to share the load of child-rearing or household management, she is left to carry an even heavier burden. Should she be judged for this? Absolutely not.

Let us not forget that many Indian women are also teachers, a profession that requires nurturing, patience and a relentless dedication to the betterment of future generations.

These women are shaping young minds in the classroom while simultaneously caring for their own families at home. The least society can do is give them the space and freedom they deserve, without the weight of judgement. It's time we, as a society, recognise that women's worth is not measured by their ability to do it all. We must start questioning the unrealistic expectations placed on them and, instead, advocate for a culture that promotes shared responsibilities. Supporting women in their endeavors whether in their careers or at home by giving them the freedom to make choices without judgment is essential. Only then can we begin to alleviate the unnecessary pressures that have, for too long, weighed on the shoulders of Indian women.

Vijay Garg
Retired Principal

JPMorgan CEO Jamie Dimon quietly reveals whether he is backing Donald Trump or Kamala Harris

JPMorgan Chase CEO Jamie Dimon privately backs Kamala Harris for president, a New York Times investigation has revealed. The chief executive has reportedly not made his stance known publicly because he is afraid that Donald Trump will retaliate against people and companies who opposed his run if he is elected next month. Dimon, who is a registered Democrat, has been uncharacteristically quiet about his political leanings in recent months. This had led some watchers to speculate whether he had switched his allegiance to the Republican candidate. In January, he faced fierce backlash after he said at the World Economic Forum in Davos, Switzerland, that Trump had been 'kind of right' about some economic is-

ssues such as tax cuts. Dimon felt trapped and hurt to be tied to the Trump agenda, according to the New York Times, and tried to go back on the statement by saying it reflected his respect for Americans who voted for the former president. Dimon was then forced to publicly deny that he had endorsed Trump earlier this month, after the presidential candidate made the false claim on his social media site Truth Social. 'I'm not endorsing anyone at this time. I spend more of my time on policy. What's the policy we need that can really help both the world, foreign policy, and domestically?', Dimon said via a spokesperson at the time. In private, however, the 68-year-old has made it clear that he supports

Vice President Harris. He would also reportedly consider a role, perhaps Treasury secretary, in her administration.

The banker, who has an estimated net worth of around \$2.4 billion, has allegedly told his associates that he considers Trump's 2020 election denialism close to a disqualifying factor.

The New York Times spoke to 'colleagues, friends, associates and rivals' of Dimon for the report. His public quiet when it comes to the election has been noticed both in Washington and on Wall Street, according to the report. Dimon, who has been chief of the largest bank in the US for nearly two decades, has typically been vocal on many topics - in-

cluding immigration and economic inequality. 'With Jamie, it's interesting because he styles himself as a major leader transcending his own business needs,' Robert Reich, former secretary of labor in the Clinton administration, told the New York Times. 'If he were really concerned about the nation and all of the values that he says he's concerned about, not only would he not be supporting Trump - he'd be vocally and angrily and with all of his might making sure that Trump did not get another crack at the White House.' Both the Trump and Harris campaigns have reportedly sought Dimon's public support. But neither responded to the New York Times' requests for comment.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

Sir Syed Ahmad Khan: The Peacemaker in India's Multi-ethnic Society.

Syed Ahmad Taqvi bin Syed Muhammad Muttaqi, well known as Sir Syed Ahmad Khan, was born on (17 Oct, 1817, Delhi_died on 27 March, 1898, Aligarh) into a devoted Nawabi family. During the foundation period, he studied the Quran and many other sciences. His mother, Aziz un Nisa, had a significant influence in his early years, instilling in him a strong sense of discipline and a stronger focus on contemporary education. In contemporary Indian history, Sir Syed Ahmad Khan marks a unique and distinctive moment. Despite his wide range of interests and his well-known prowess in the fields of history, theology, jurisprudence, and social and educational reforms, his political beliefs, thoughts, and deeds have caused historians and political analysts of subsequent times to have differing views. He saw a period of historical change from the fall of the medieval government to the establishment of the contemporary colonial government. He embraced modernity and promoted contemporary western scientific education for the Muslims who were then living in medieval times, rejecting the revivalist impulses that were common among a persecuted and devastated Muslim population. This had a significant impact on his political beliefs and behavior as well.

It is widely acknowledged that Sir Syed Ahmad Khan was a remarkable visionary, educator, philosopher, social reformer, and thinker. His numerous works include *Asar Us Sanadid*, *Ain-e-Akbari*, *Risala-e-Asbab-e-Bagawat-e-Hind* (The Causes of the Indian Mutiny of 1857), *Hayat-e-Javed*, *Tarikh-e-Firoz Shahi*, *Tuzk-e-Jahangiri*, *Jam-i-jum*, *Silsilat-ul-Mulk*, *Khutbat-e-Ahmadiya* (A Series of Essays on the Life of Prophet Muhammad PBUH) as a response to William Muir's book *The Life of Prophet, Kalmat-e-Haq*, *Tafsir-al Quran* and *The Loyal Muhammadans of India*. His writings made it apparent that he was a social reformer who wished to do away with customs and rituals that were unworkable. His use of logic and reasoning served as the foundation for his views. He personally stayed away from the society's irrational and unworkable customs and sought to keep its members at bay. He also expressed his opinions on the negative social practices, especially in the Muslim community, in Urdu writings such as *Rasoomaat* and *Bahes-o-Takrar*. Sir Syed established the *Tehzeeb-ul-Akhlaq*, which was committed to enforcing moral education and removing immoral activities from Muslim society, in an effort to persuade the Muslims to embrace modern education. Regarding the Shia and Sunni dispute, he also addressed it in his Urdu-translated work *Tuhfa-i-Isna Ashriya*. In the 1850s, he was

very interested in seeing education progress. He saw the value of a contemporary education-which at the time was only offered in English-speaking schools nationwide-while researching a number of subjects, including European law. He was charged with British influence because he opposed religious dogma and outdated ideologies, but this did not stop him from being passionate about empowering and changing the country.

The nation's ultimate aims of wealth, peace, harmony, and political stability can only be attained via education, according to Sir Syed Ahmad, who highlighted the value of modern education. "Look forward, pick up fresh knowledge, and don't waste time learning boring old things." Although he did not

undermine Muslims' identity, he did support the modernization and reformation of society, especially among Muslims who were falling behind. In addition to advocating for Hindu-Muslim harmony, Sir Syed was a pioneer of interfaith communication on the subcontinent. He was a supporter, promoter, and ambassador of peace among India's major communities rather than someone who was hostile to the local population. His sayings, which focused heavily on compassion and peaceful cohabitation among diverse religion followers, demonstrate his vision of not just peaceful coexistence in a heterogeneous society but also cooperation and social harmony. He once said, "We (Hindus and Muslims) eat the exact same food, drink water from the same rivers, and breathe the same air; we are the two eyes of the exquisite bride that is Hindustan; weakness in either one of them will spoil the beauty of the bride (Dulhan)" in reference to maintaining peaceful communal harmony amongst interreligious groups, particularly Hindus and Muslims in the late 1980s.

The unity, fraternity, and cooperation of society's many elements are necessary for a pluralistic and developing society, as Sir Syed recognized. In order to implement the principle, he kept the college's doors open to all students, and in 1898, there were 64 Hindu and 285 Muslim students enrolled, along with seven Hindu staff members.

He once said in front of a crowd, "Remember that the labels Hindu and Muslim should only be used for religious differentiation; otherwise, all people who reside in this country belong to the same nation." He emphasized to his fellow citizens that "fighting for the welfare of all people, regardless of caste or religion, is the first and essential task of all well-wishers of the country." He is said to have emphasized that if we ignore the portion of ourselves that we owe to God,

then we are both basically one nation since we are both citizens of India, and collaboration between us is the only way for our country to develop. Additionally, he emphasized that social interactions, mutual respect, love, and compassion between Muslims and Hindus should not be hampered by religious differences between them, which should also not be hampered by political difficulties. At another point, he said, Muslims and Hindus should work to make their hearts and souls one in line with this ethic. Only by sticking together will we be able to live; otherwise, we will soon perish. He held that all faith adherents should be united and live in harmony with one another in order to cooperate and struggle for the betterment of society as a whole. Through his prose, literature, and poetry, he frequently emphasized the value of Hindu-Muslim unity and urged Muslims and Hindus to stand firm and cooperate even in the face of the colonial forces' post-1857 uprising.

Sir Syed emphasized the importance of employing modern education to achieve intellectual advancement for people of all religions, but especially for Muslims. In actuality, he was the first Muslim from India to progress to the institutional and scientific foundations of Muslim modernity in South Asia. Despite great challenges and criticism from all quarters, including his own people, he persisted because of his love for his country and his strong conviction that modern education is essential. He tried to use a thread of rich and complex cultural diversity to bring the populace together. He articulated his views on culture in the first edition of his journal *Tehzeeb-ul-Akhlaq*, writing, "The objective of building this complete degree of civilization, meaning culture, so that the hate with which the civilised (cultured) countries look them should fade away, and they may likewise be called to be (one of the) elevated and cultured nations of the earth." He went into further detail about this in two lengthy articles named "Culture and its Definition" and "Civilization or Sophistication and Culture" that were published in *Tehzeeb-ul-Akhlaq*. According to Sir Syed, promoting harmonious society, engagement, and peaceful coexistence all depend on education and related learning objectives. To illustrate his point, Sir Syed used the metaphor of an eye that weeps for the agony and suffering of every part of the body: the same metaphor used by Hakeemul Ummat Alama Iqbal in below couplet "Mubtalaye Dard Koi Uzoo Ho, Roti Hai Aankh Kis Qadar Hamdard Saray Jism Ki Hoti Hai Aankh."

He had so sworn to reform, educate, and empower communities outside the boundaries of religion, caste, and creed, and the hardships of all civilizations would make him unhappy. The greatest example still in existence is AMU (Aligarh Muslim University), whose first graduate was a Hindu named Ishwari Prasad. Its accomplishments are spreading around the world and cutting across religious boundaries.

Being a multi-religious, multi-cultural, and multilingual country, India is currently going through a very challenging time. The ideas of the Muslim reformers must be immediately remembered as intolerance spreads not just in India but all across the world at this crucial juncture, when hate crimes are on the increase, mostly between Muslims and Hindus, and certain fringe elements with their own small-scale political agendas are purposefully sowing hatred and animosity among all segments of society. There is something for everyone, including hate speech, racial violence, mob lynching, intolerance for minorities, anti-immigrant sentiments, and more. The best way to combat all forms of violence and prejudice both within and between people is to engage in intra- and inter-religious discussion, find and promote the commonalities found in all religions, communicate with the masses in a language they understand, and provide them with educational opportunities that they can grasp. Sir Syed's message of religious peace offers a rejuvenating, welcoming location to start the process of developing harmony, unity, and compassion in society. In fact, his final words, which are inscribed on a large sandstone pillar in one of the University Circles, perfectly capture his philosophy and the goals he pursued during his life, which were primarily to elevate Muslim Qaom by transferring knowledge, morals, and discipline for a successful Qaom; read as: "Oh my dear children, you have reached a particular stage, and remember one thing that when I undertook the task, there was criticism all around against me, abuses were hurled upon me, life had become so difficult for me that I aged before my age, I lost my hair, my eyesight, but not my vision. My vision never dimmed, my determination never failed, I built this institution for you and I am sure, you will carry the light of this institution far and wide, darkness will disappear from all around".

Sham dar sham jalenge Teri yaadon ke Chiragh,
Nasl dar nasl Tera dard numaya hoga !
Happy 207th Birthday Sir Syed Ahmad Khan!
May Almighty elevate your rank in Jannah O Aameen!

Post Graduate in Political Science
from Aligarh Muslim University

Asia Jan

asiakashmiri001@gmail.com

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

It's celebrate pollution free green Diwali this time without buying Chinese crackers and other decorative items

Go to any market in India and you will see an abundance of Chinese products. Today, China is earning a lot from the goods it sells in India. It is not known from how many other countries China is getting such a large amount of foreign exchange. With this amount, China is expanding its industries day by day and gaining control of world markets. In the case of Diwali firecrackers, it was revealed that Chinese firecrackers are made from sulfur, while in India, firecrackers are made from nitrate, which is less dangerous than sulfur. But because of the cheapness of Chinese firecrackers, Indians prefer them because firecracker enthusiasts have nothing to do with pollution. If our people are so concerned about pollution then why should we pollute our environment on every happy occasion? There are many other ways to celebrate, but we have no choice but to make noise and spread pollution. Such people will be able to stop buying cheap Chinese crackers only when they are health conscious. Many industries are collapsing in India as a result of the sale of Chinese goods. When the industrial units in the country close down, it will cause various losses. Many workers will lose their jobs and return to the streets. Due to rising unemployment, thefts and other crimes will continue to increase in the country. How can a country with the highest number of young people in the world face such a high level of unemployment? The collapse of industries will lead to further losses as bank loans will sink and the burden on insurance companies will increase. In the cycle of handling industries, the government will not be able to provide facilities to the agriculture sector which has already reached a deplorable state. This will make the recession in the country even more dangerous. That is why some nationalist groups are constantly opposing the sale of Chinese goods in India and forbidding people from buying Chinese goods by teaching them a lesson of patriotism. They say China is our enemy and why should we drink water from the enemy's house. But we have to accept the fact that concepts like patriotism or nationalism can only succeed in a society that is economically, socially and intellectually free. In a country where free goods are

falling apart, it is not an easy task to dissuade them from buying cheap goods. The poor man who earns his living by earning a living will refuse to listen to such things and will buy flour from the same shop from where he can get it cheaper. Most of the above Chinese goods are also characterized by low price and generally good quality. In such a situation, the common man cannot be stopped from buying those goods. Similarly, there is a lot of Chinese goods with which no indigenous goods are available. As Chinese mobile phones dominate the Indian market. China's cheap mobile phones have become the first choice of Indians. Similarly, computers, solar panels, electrical appliances, bicycles, industrial equipment, printing equipment, crockery, textiles, decorative items, furniture, sculptures, rags, firecrackers and many more are found in the market in China. Is Then when such essential items are nowhere to be found at this price, what is the other way for the common man?

Along with illiteracy and poverty, lack of awareness is also a major reason for the high sales of cheap Chinese goods. We often find that organic vegetables or fruits that are more expensive than usual due to being non-toxic are bought by people who are both financially comfortable and more health conscious. But how many such people are there in our country? Some people wonder why

the Indian government does not ban Chinese goods. But such people are ignorant of the rules of world trade.

SANDEEP KAMBOJ
PRESIDENT
ANTI CORRUPTION BUREAU
GURUHARSAHAI
Contact number- 98594-00002

All the major countries of the world (including India and China) are members of the WTO and have their hands tied in terms of trade. All these countries have signed the agree-

ments of the organization. According to the rules of the organization, a member country can sell its goods in any other member country and it cannot be stopped. India may impose anti-dumping duties on certain items imported from another country. But even this work can be done within a certain limit. There is a large network of businesses in the world. Only by staying in that network and cooperating with other countries can we stay in world trade. If a country is outside the WTO, the whole fabric of its trade will be broken. This will

cost him even more. The only effective way to compete with China is to expand your manufacturing sector and start selling as many goods as you can in your domestic and world markets. But this work will not be done in a day. For this we need to develop a work culture in the country. We must get technical training along with our schooling. Every home in China is working like a factory. Her children are engaged in production. Then with the same product he fills the markets of the whole world. Markets in Europe and the United States are full of Chinese goods. But India is mainly exporting raw materials whose prices are low all over the world. But earning can be done only by selling finished goods instead of raw materials. It is the same as selling a farmer's potato (raw material) cheaply but the chips made from it are packed and become expensive. We should all take a vow this Diwali not to buy firecrackers made in China, nor to buy lamps and decorative lights made in China. Altogether we can say that any Similarly, we should not buy Chinese-made lamps, candles etc. made in India and not send our country's earnings abroad to any other country. We should all celebrate Diwali without firecrackers this time and celebrate pollution free Diwali Recognizing their duty, every human being and every family member should celebrate Green Diwali by planting one plant each.

Vote Democratic vs Just Kidding, Vote Republican billboard war in Texas: Report

With just 13 days left before the US presidential election, a political billboard war has reportedly erupted in Kendall County, Texas, between the two major parties -- the Republicans and the Democrats. Republican presidential nominee Donald Trump, 78, is running against Democratic nominee Kamala Harris, 60, in the election set for November 5. Most of Kendall County voters are staunch supporters of the Republican Party, intending to vote for Republican nominee Donald Trump, 78, according to a report in Huff Post. However, local Democrats have been putting up billboards to remind voters that their presence still exists. Kendall County is a heavily red county, and we like to put up billboards because it just basically lets everybody know that, yes,

there are Democrats here. Laura Bray, chair of the Kendall County Democratic Party, told HuffPost. Kendall County voters are expected to lean heavily towards Trump in this election cycle. Trump won 75% of the vote in the 2020 election, which he ultimately lost, a slight drop from the 77% he polled during his win in 2016. As the Republican voting percentage declines, the Democrats put up a billboard on rented space along Interstate 10. The billboard reads, "VOTE DEMOCRATIC." In response, a local business located right beneath the billboard reportedly put up its own sign reading "JUST KIDDING". The business, CGC Cerakote, owned by Clint Voigt, specialises in coating firearms.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

THE IMPACT OF SMALL CHANGES

In a world that often feels overwhelming and chaotic, the idea that small changes can lead to significant impact is both empowering and transformative. While many people aspire to make large-scale changes in their lives, communities, or the environment, they often overlook the power of incremental adjustments. Small changes can be the building blocks for a better life, a healthier planet, and a more harmonious society. By making minor yet consistent modifications in our daily routines, habits, and perspectives, we can collectively create a ripple effect that leads to monumental shifts.

The journey toward meaningful change often begins with self-awareness. Recognizing the areas in our lives that could benefit from adjustment is the first step toward transformation. This self-reflection can be as simple as evaluating our daily routines, identifying habits that are counterproductive, or acknowledging aspects of our lives that leave us feeling unfulfilled. For instance, consider how many hours we spend on social media each day. A slight reduction in screen time, even by just 15 minutes, can free up time for more enriching activities such as reading, exercising, or spending quality time with loved ones.

One of the most impactful small changes individuals can implement is a shift in their dietary habits. The food we consume plays a crucial role in our overall health, well-being, and the health of the planet. By incorporating more plant-based meals into our diets, we can improve our personal health while also reducing our carbon footprint. This doesn't mean that everyone needs to become a vegetarian or vegan overnight; rather, adopting a "meatless Monday" or committing to one plant-based meal each day can yield substantial benefits over time. Research shows that plant-based diets are linked to lower rates of chronic diseases such as heart disease, diabetes, and certain cancers. Additionally, reducing meat consumption contributes to lower greenhouse gas emissions, making it a win-win for personal health and the environment.

Another area where small changes can lead to significant im-

pacts is in our approach to physical activity. Many people find themselves overwhelmed by the idea of committing to an intense workout regimen or spending hours at the gym. However, integrating movement into our daily routines can be achieved through simpler means. For example, choosing to walk or bike for short errands instead of driving, taking the stairs instead of the elevator, or incorporating short bursts of activity throughout the day can collectively improve physical health and mental well-being. Even a brisk 10-minute walk can elevate mood and boost productivity. By fostering a mindset that values movement as an integral part of daily life, we can gradually cultivate healthier lifestyles without the pressure of drastic changes.

Mindfulness practices are another area where small shifts can lead to significant transformations. In a society that often emphasizes productivity and busyness, taking a few moments each day for mindfulness or meditation can help center our thoughts and reduce stress. Even dedicating just five minutes in the morning or evening to breathe deeply, reflect on the day, or practice gratitude can have profound effects on mental health. Research indicates that regular mindfulness practice can improve emotional regulation, increase focus, and promote overall well-being. As individuals become more mindful, they may also find

themselves more present in their interactions with others, fostering deeper connections and enhancing relationships.

The power of community should

Peerzada Aubaid Akhoun
(+91) 9205000010 / 9797152491 /
9205000016

not be underestimated when discussing the impact of small changes. Often, we feel that our individual actions may be insignificant in the grand scheme of things. However, collective efforts, no matter how small, can lead to significant societal shifts. Consider community clean-up events. A group of neighbors coming together to pick up litter in a local park may seem like a minor effort, but such actions can inspire others to take pride in their surroundings and participate in maintaining a clean environment. Similarly, supporting local businesses instead of larger corporations, even through small purchases, can strengthen community ties and contribute to a more sustainable economy.

In addition to community engagement, small changes in our daily consumption habits can lead to significant environmental impacts. For example, adopting a mindset of conscious consumption means being mindful of what we buy and how it affects the planet. Simple practices, such as carrying reusable bags, using a reusable water bottle, or opt-

ing for products with minimal packaging, can collectively reduce waste and environmental harm. When individuals prioritize sustainability in their purchases, they encourage companies to adopt more eco-friendly practices, thereby amplifying the impact of their choices.

Financial habits also represent a domain where small changes can yield substantial results. Many people struggle with saving money or managing expenses effectively. However, implementing minor adjustments to spending habits can lead to long-term financial stability. For instance, setting aside just a small percentage of income each month into a savings account can accumulate over time, creating a safety net for emergencies or future investments. Additionally, creating a budget and tracking spending, even if done informally, can help individuals become more aware of their financial habits and make informed decisions about their spending.

Education and lifelong learning represent yet another area where small changes can have profound impacts. The pursuit of knowledge is not confined to formal education; rather, it can take many forms,

including reading, online courses, or engaging in discussions with others. By dedicating just a few minutes each day to learning something new—whether it's a skill, a language, or a topic of interest—we can expand our horizons and enhance our per-

sonal growth. Lifelong learning fosters adaptability and resilience, essential traits in an ever-evolving world.

Lastly, the realm of personal relationships can also benefit from small changes. A simple act of kindness, such as sending a text to check in on a friend, expressing appreciation, or actively listening during conversations, can strengthen connections and enhance the quality of our relationships. Building a habit of showing gratitude and kindness not only enriches our lives but also creates a positive feedback loop, inspiring others to engage in similar behaviors.

The notion that small changes can lead to significant impact is a powerful reminder that transformation does not always require grand gestures or sweeping reforms. By making incremental adjustments in our daily lives—whether through dietary choices, physical activity, mindfulness practices, community engagement, sustainable consumption, financial habits, lifelong learning, or nurturing relationships—we can create a ripple effect that extends far beyond ourselves. Each small action contributes to a larger movement toward personal growth, community well-being, and environmental sustainability. As we embrace the potential of these small changes, we empower ourselves and others to create a better, more harmonious world. Ultimately, it is the accumulation of these small shifts that can lead to a brighter future, one that reflects our shared values and aspirations.

About the Author

Mr. Sheikh Aqib Farooq stands as an eminent authority in the interdisciplinary fields of educational technology, civil service training, and skill development. With an extensive repertoire of knowledge and experience, they have established themselves as a transformative figure, adept at harmonizing traditional educational methodologies with avant-garde technological innovations. Their unwavering commitment to enhancing learning environments has rendered them a catalyst for positive change within diverse educational settings.

Donald Trump McDonald's visit staged? Manager's viral notice sparks row

Republican presidential candidate and former President Donald Trump, 78, made headlines this weekend after donning a black and yellow apron and working at a fry station during a visit to a McDonald's in Feasterville, Pennsylvania. This visit was part of his campaign efforts and meant to counter claims made by his Democratic rival Kamala Harris, who previously said that she worked at the fast-food chain when she was in college. Trump has accused Harris of lying about working at McDonald's. "It was a big part of her resume that she worked at McDonald's -- how tough a job it was," Trump said at the restaurant in Feasterville, Pennsylvania. "She's never worked at McDonald's". However, shortly after Trump's visit, controversy erupted online with people sharing images of a notice displayed at the McDonald's outlet. The notice is addressed to customers of the restaurant and says that the outlet would remain shut that day for Trump's visit. The

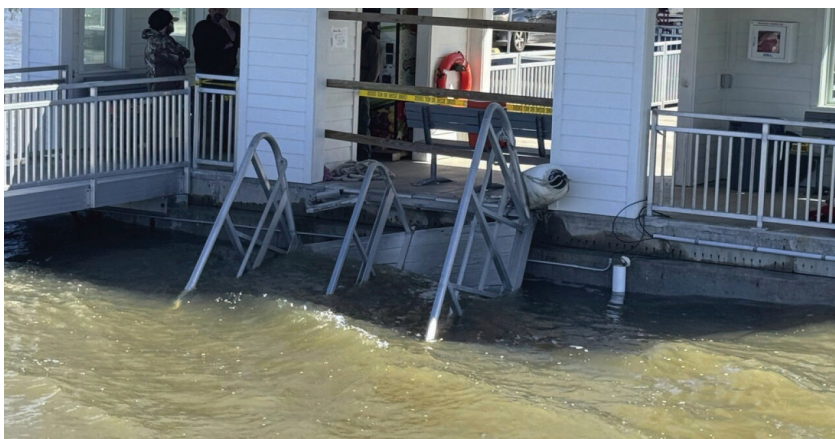

notice has sparked accusations that the event was "staged" and orchestrated for the cameras. The notice, signed by restaurant manager Derek Giacomantonio, read, "We plan to be closed on Sunday, October 20, until 4 pm, to accommodate a visit at the request of former President Trump and his campaign." The notice further reads that "While we are not a political organisation, we proudly open our doors to everyone and

as a locally owned and operated location, this visit provides a unique opportunity to shine a light on the positive impact of small businesses here in Feasterville." "I apologise for the inconvenience of closing our restaurant and sincerely look forward to serving you very soon," the notice concluded. As the notice spread online, social media users were quick to call the event "fake" and "staged". Many pointed to pho-

tos of the visibly closed McDonald's with no crowds, noting that only a single car and person were seen nearby. "Working...they closed the McDonald's for the Trump clown show...it was all staged just like everything they do," One user on X (formerly Twitter) commented. "Don't worry, guys, he totally gets the poor now after 'working' at a closed McDonald's," wrote another user, sarcastically referencing Trump's connection to working-class voters. While some accused the campaign of staging the event, others defended the closure as necessary for security reasons. "Of course it was closed. Did you really think they were going to let random people in during a presidential visit?" A supporter wrote. The viral notice and the social media debate have divided public opinion, with some viewing Trump's McDonald's visit as a staged PR event and others seeing it as a necessary and legitimate campaign stop.

7 killed after ferry dock gangway collapses in US's Georgia

At least seven people were killed, and several others were injured on Saturday when part of a ferry dock collapsed on Georgia's Sapelo Island, where crowds had gathered for a fall celebration by the island's tiny Gullah-Geechee community of Black slave descendants. Eight people were taken to hospitals, at least six of them with critical injuries, and crews from the US Coast Guard, the McIntosh County Fire Department, the Georgia Department of Natural Resources and others were searching the water, according to Natural Resources spokesperson Tyler Jones. The agency operates the dock and ferry boats that transport people between the island and the mainland.

A gangway at the dock collapsed, sending people plunging into the water, Jones said. A team of engineers and construction specialists planned to be on-site early Sunday to begin investigating why the walkway failed, he said. "There was no

collision with a boat or anything else, Jones said. "The thing just collapsed. We don't know why." Helicopters and boats with side-scanning sonar were used in the search, according to a Department of Natural Resources statement. Among the dead was a chaplain for the state agency, Jones said. There were at least 20 people on the gangway when it collapsed, he said. The gangway connected an outer dock where people board the ferry to another dock

onshore. Georgia Governor Brian Kemp said he and his family were "heartbroken by today's tragedy on Sapelo Island." "As state and local first responders continue to work this active scene, we ask that all Georgians join us in praying for those lost, for those still in harm's way, and for their families," Kemp said on the social platform X. President Joe Biden said federal officials were ready to provide any assistance needed. "What should have been a joyous celebration of Gullah-Geechee culture and history instead turned into tragedy and devastation," Biden said in a statement. "I'll and I mourn those who lost their lives, and we pray for the injured and anyone still missing. We are also grateful to the first responders at the scene." Sapelo Island is about 60 miles (97 kilometers) south of Savannah, reachable from the mainland by boat.

Kentucky organ donor 'came back to life' as doctors prepared to cut him open

Doctors at a hospital in Kentucky, US, had the shock of their lives when an organ donor, who was declared brain dead, woke up on the operating table just as they were preparing to remove his heart. The incident took place in October 2021 when Thomas TJ Hoover, 36, was admitted to Baptist Health Richmond Hospital due to a cardiac ar-

rest following a drug overdose, The New York Post reported. Doctors declared him brain-dead and began preparations to harvest his organs. But as nurses wheeled Hoover into the operating room, staff members noticed he was still showing signs of life.

"He was moving around a kind of thrashing. Like, moving, thrashing

around on the bed," Natasha Miller, a staffer involved in organ preservation, told NPR. "And then when we went over there, you could see he had tears coming down. He was crying visibly." The donor's condition alarmed everyone present, including the two doctors who had been scheduled to perform the organ retrieval.

ported eating at McDonald's before their illness started, and most mentioned eating a Quarter Pounder hamburger, according to the CDC.

The specific ingredient linked to the illness has not been identified but investigators are focused on fresh, sliced onions and fresh beef patties, the CDC said.

Most of the illnesses were reported in Colorado and Nebraska. "The initial findings from the investigation indicate that a subset of illnesses may be linked to sliced onions used in the Quarter Pounder and sourced by a single supplier that serves three distribution centers," McDonald's North America Chief Supply Chain Officer Cesar Piña said in a statement. McDonald's has proactively removed the sliced onions and beef patties used for the Quarter Pounder hamburgers from stores in the affected states while the investigation continues, the company informed the CDC.

McDonald's burgers tied to E Coli outbreak in US that killed 1, sickened dozens

One person died and dozens fell ill from E. coli infections linked to McDonald's Quarter Pounder hamburgers in 10 states, led by Colorado, where 26 people were sickened, the US Centers for Disease Control said on Tuesday. The E. coli outbreak, linked to one of McDonald's most popular menu items, has sickened 49 people and sent 10 to the hospital, officials say.

The strain involved, E. coli O157:H7, can cause serious illness and was the source of a 1993 outbreak that killed four children who ate undercooked hamburgers at Jack in the Box restaurants.

Shares of the world's largest fast-food chain were down about 6% in extended trading. A livestock trader said the outbreak also could pressure US cattle futures on Wednesday by threatening demand for beef. Everyone interviewed as part of an investigation into the outbreak has re-

ਤਣਾਅ ਨਹੀਂ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਦਿਓ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤਰੀਕਾਂ ਤੈਅ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਬਰਾਹਟ, ਬੇਚੈਨੀ, ਡਰ ਲੱਗਣਾ ਆਦਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪੇਪਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਅਕਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਉਲਝਣਾ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਭਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਤਣਾਅ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦੇ

ਹਨ, ਕਿਤੇ ਨੰਬਰ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾ ਮਿਲ ਪਾਏ ਤਾਂ ? ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਘੇਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ 'ਚ ਆਏ ਦਿਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ - ਆਪ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇ। ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਾਖੂਬੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ

ਦਰੁੱਸਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਮੌਸਮ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਂਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਤੇ ਦਿਓ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ - ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਬੱਚੇ ਠੀਕ ਵੰਗ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਘੱਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਆਹਾਰ ਲੈਣ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਮਨ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਣਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਜਿਆਦਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਪਾਚਣ ਤੰਤਰ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ

ਵੀ ਸੁਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਚਾਹ ਅਤੇ ਕੌਫੀ ਦੇ ਸੇਵਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਾਹ ਅਤੇ ਕੌਫੀ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਉਤੇਜਿਤ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਲੀਟਰ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੋਨੋਂ ਤਰੋਤਾਜਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਤੀਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਦਿਲ - ਦਿਮਾਗ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਹੀਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਓ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ - ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜਾਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ 'ਚ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਇਕਾਗਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਚਿੜਚਿੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਸਰਤ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਓ ਤਰੋਤਾਜਾ - ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥੇ ਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਸੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰਾਮ (ਬਰੇਕ) ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਪੂਰਾ ਮਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਅਤੇ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਫੀ ਨਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਓ - ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਤਣਾਅ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਪੜਨ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਤਣਾਅ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਪੜ੍ਹਨਾ - ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਨ - ਰਾਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਨਾ ਪਏ ਰਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਮੁਤਾਬਕ

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥੇ ਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਸੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰਾਮ (ਬਰੇਕ) ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਪੂਰਾ ਮਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਅਤੇ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਫੀ ਨਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਿਓ। ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਂ - ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਤਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਫਾਹਿਦਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੋਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ - ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲਾਪਰਵਾਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

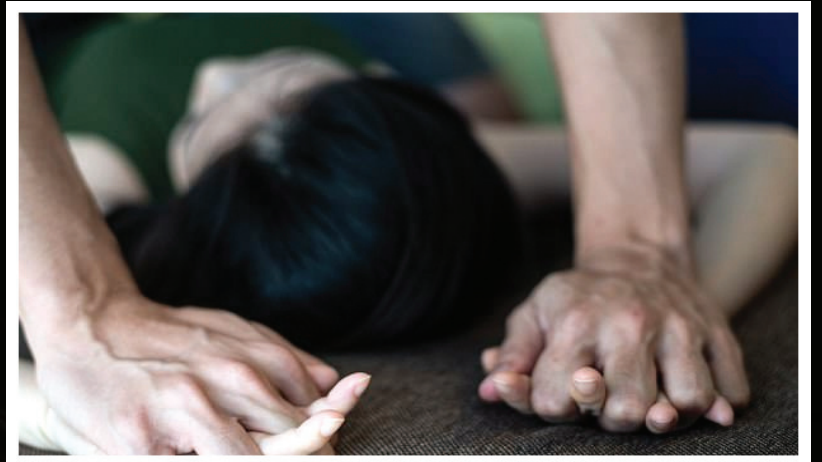
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
ਮੇਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਰੋਡ, ਬਠਿੰਡਾ

ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ

- ▶ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨੋ
- ▶ ਲੰਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵਕਫੇ ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ।
- ▶ ਵੱਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨੋਟਸ ਬਣਾਓ
- ▶ ਪੇਪਰਾਂ 'ਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।
- ▶ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੋ।
- ▶ ਹੜਬੜਾਹਟ 'ਚ ਪੇਪਰ ਨਾ ਦਿਓ।
- ▶ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ।
- ▶ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
- ▶ ਜਮਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- ▶ ਪੇਪਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੁਹਰਾਓ
- ▶ ਪੇਪਰ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵੋ।
- ▶ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬੇਝਿਜਕ ਪੁੱਛੋ।

ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਲਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਸਰਕਾਰ ਗੀਤ ਦੇ ਹੋਰ ਬੋਲਾਂ " ਨੀਂਦ ਦੀਆਂ ਸ ਖ ਤ ਗੋਲੀਆਂ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਦੁੱਧ 'ਚ ਫੈ ਸ ਲੇ ਪਿਲਾਉਂਦੀ ਆਂ" ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਿਵੇਂ ਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਦੇ ਘਰ ਰ ਹੀ । ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਧੀ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੰ ਨੂ ਿ ਇਹ ਗੀਤ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਸੇਧ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾੜਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਅੱਜ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਅੰਦਰ ਉਠਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਜੋ ਉਠਦੇ ਤਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹੋਣ

ਹਾਲ ਹੀ ਦੌਰਾਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਗੈਂਗਰੇਪ ਸਮੇਤ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਸਮੂਹਿਕ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਾਮ ਵਾਸਨਾ ਦੇ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਾਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੀੜਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਤਾਂ ਮੌਤ ਤੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਸ 'ਚ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਤਰੇਲੀਆਂ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਇੱਕ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਬਣ ਫਟ ਨਿਕਲਿਆ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਤਹਿਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 7 ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਬਰ ਜਿਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ। ਆਏ ਦਿਨ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜ਼ਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪੀ ਤੋੜਣੀ ਪਈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਪੈਂਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂ

ਗੁੱਸਾ ਜੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਸਰਬਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਯਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਜਿਥੇ ਚੌਖਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦਰ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਗਈ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਚੱਲਦੇ ਗੈਰ ਮਿਆਰੀ ਗੀਤ ਵੀ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਇਆ ਸ਼ਰੂਤੀ ਅਗਵਾ ਕਾਂਡ 'ਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਨਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰੂਤੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਿਆਂ 'ਚ ੨੩ ਨੂੰ ਦੋ ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਕਰਕੇ ਲੈ ਜਾਂਵਾਂਗੇ" ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ " ਨਿੰਮ ਬੱਲੇ ਬੈਠ ਜਾਂ ਵਿਛਾਕੇ ਚਾਦਰਾ, ਮੈਂ ਚੰਨਾਂ ਆਉਂਦੀ ਆਂ" ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਭ ਹੱਦਾਂ-ਬੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਟੱਪਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ, ਪਰਹੁਣ ਉਕਤ

ਅਤੇ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਨੌਜਵਾਨ ਧੀ, ਭੈਣ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕੁਝ ਖਾਣ- ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੰਸੋਪੰਜ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੀਤ " ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਚੱਪਾ-ਚੱਪਾ ਲੱਭ ਲੈਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋੜਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਾ, ਮੈਂਨੂੰ ਮੂੰਹ 'ਚ ਪਾ ਲੈਣ, ਵੇਟ ਕਰੂ ਕੰਨਟੀਨ 'ਚ ਤੇਰੀ, ਕਾਲਜ ਦੀ ਟੋਪਰ ਕਰਾਤੀ ਫੇਲ੍ਹ, ਦਿਲ ਸਾਹਮਣੇ ਬੱਲਬ ਤੋਂ ਡਰੇ ਮਿੱਤਰਾ, ਕਿੱਥੇ ਰੱਖ ਲਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਜਵਾਨੀ, ਵੈਲੀ ਜੀਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝੀ ਅਣਜਾਨਾ, ਹਫਤੇ 'ਚ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕਰੇ ਆਸ਼ਕੀ ਮੁੰਡਾ ਦੋ ਦਿਨ ਪੜ੍ਹਦਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੀ, ਜਦ ਆਈਏ ਵੀਹੀ 'ਚ ਫਿਰ ਗੇਟ ਤੂੰ ਲਾ ਲੈਂਦੀ, ਦੱਸ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮਰਵਾਉਣਾ ਅੱਜ ਤੈ, ਸਾਡੀ ਕੰਧ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਕੰਚ ਵੇ ਆਈ ਬੱਚਕੇ ਸੋਹਣਿਆ" ਆਦਿ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੀਤ ਲਿਖੇ, ਇਹ ਸਭ ਗੀਤ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ? ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੀਤ ਸੁਣਿਆ ੨ਕੰਧ ਤੇਰੀ ਟੱਪਦਾ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੇ ਬੋਲਗੀ ਪੰਚਾਇਤ ਕੁੜੀਏ" ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਦੇ। ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਗਾਇਕ ਨੇ ਤਾਂ ਜਵਾਂ ਸੰਗ ਹੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ੨ਆਸ਼ਕੀ ਜਿੰਦਾਬਾਦ" ਅਤੇ ੨ਮੇਰੀ ਕਬਰ ਉੱਤੇ ਵੁਮੈਨ ਕਾਲਜ ਖੁਲਵਾ ਦੇਣਾ" ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦ-ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੀ ਟਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਰੀ ਕਿਸੇ ਗਾਇਕ ਜਾਂ ਗੀਤਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਬਾਰੇ ਸੋਚ-ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੋ-ਜਿਹੇ ਗੀਤ ਉੱਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਕੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਾ ੨ਮੁੰਡਾ ਬਾਂਹ ਫੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਆਈ ਲਵ ਯੂ- ਫੇਰ ਛੱਡੂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿ ਆਈ ਲਵ ਯੂ ਟੂ" ਇਹ ਸਾਡੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ

ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ ਕਿਸਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਗਾਣਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ੨ਜਾਨ ਤੇਰੀ ਦੀ ਚੁੱਨੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਲੜਕੇ- ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਾਤੀ ਵੇ" ਇਹ ਗੀਤ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਵੇਲੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਹਨ? ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਗੀਤ ਉੱਕਰੇ ਗਏ ਤੇ ਅਤੇ 50 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਖਤ ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਲਮਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੰਬਾਉ ਸਜਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਵੀ ਸਹਿਮ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਿਆਂ, ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਵੇਲੇ ਵੈਲੀ, ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੀ ਅਤੇ ਆਸ਼ਕੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਇੰਨ੍ਹਾ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ ਵੀ ਕੀ ਹੈ ? ਪਰ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸ਼ੰਸੋਪੰਜ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਤਿ ਘਟੀਆਂ ਦਰਜੇ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰੋਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ? ਅਤੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕੇਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ? ਅੱਜ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਗਾਇਕ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਤਵੱਜੋਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਰ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜ਼ਬਰ ਜਿਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਰੁਕੀਆਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੇ ਇੰਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤੀ ਵਰਤਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਇੱਜਤ ਬਚਾਉ ਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣਾਂ ਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪੁਸ਼ਤਪੁਨਾਹੀ ਜਰੂਰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਆਗੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਟਮਾਰ ਨੇ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਪਾਜ਼ ਨੰਗੇ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਸੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਣਿਆਂ, ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਲਵ ਸਟੋਰੀਆ, ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ, ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਲੁਕਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਰਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਰਕੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਅੱਜ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ

ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ ਕਿਸਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਗਾਣਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ੨ਜਾਨ ਤੇਰੀ ਦੀ ਚੁੱਨੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਲੜਕੇ- ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਾਤੀ ਵੇ" ਇਹ ਗੀਤ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ? ਜ਼ਬਰ ਜਿਨਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਅਤੇ 50 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਖਤ ਦਿਲ ਕੰਬਾਉ ਸਜਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਵੀ ਸਹਿਮ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਲਮਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਿਆਂ, ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਇੱਕ ਕਾਮੁਕ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਜਿਥੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਕਰਕੇ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ, ਬੈਠਣ- ਉੱਠਣ ਦੇ ਸਲੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਥੇ ਗੰਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡੱਟ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਲੇਖ ਜਰੀਏ ਪੁੰਦ 'ਚ ਗੁਆਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਪਸ ਵਾਲੀ ਪੁੱਪ ਜਰੀਏ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਇਸ ਲੇਖ ਜਰੀਏ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗਾ ਕਿ ਕੁੜੀਓ ! ਆਪਣੀ ਇੱਜਤ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਤੇ ਗੈਰ ਮਿਆਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਹੇ ਅਸਲੀਪੁਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਕਾਮ ਉਤੇਜਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੂੰ ਕੁਮੈਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਭੈਣ, ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਮੁਹਰੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਦੇਸ਼ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਬਾਕੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗਾ ਕਿ ਹਰ ਬੇਟੀ ਇਹ ਸੋਚੇ ਕਿ ਲੋਕ ਧੀਆਂ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਡਰਦੇ ਨੇ ? ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

-ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਪਿੰਟੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ
ਮੋਬਾਇਲ 98553-22886

ਆਉ ! ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੱਭੀਏ

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ
ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਅਪਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਦੌਲਤ-ਸ਼ੌਹਰਤ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮੰਨ ਬੈਠਣਾ ਆਦਿ। ਪਾਵਣ ਗੁਰੂ-ਬਾਣੀ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ, 'ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਮਾਨ ਸਭੁ ਬਿਨਸੀਐ' ਭਾਵ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਤੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਬਿਨਸਣਹਾਰ ਭਾਵ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੀ ਗੱਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ/ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਬੜੇ ਕਮਾਲ ਦੇ ਹਨ, 'ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ' ਕਿ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਇੱਕਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਇਹਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਆਪ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁਹਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, 'ਵਿਣੁ ਤੁਧੁ ਹੋਰੁ ਜੇ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰਿ ਦੁਖਾ ਕੈ ਦੁਖ ॥ ਦੇਹਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤੋਖੀਆ ਉਤਰੈ ਮਨ ਕੀ ਭੁਖ' ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਬੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਲੈਣੀ ਹੀ ਅਸਲ ਸੁੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਐਸਾ ਰੱਜ, ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ

ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਖੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਹੱਟਾਂ ਤੇ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਾਹਰੋਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵੀ ਲੱਭਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਅੰਦਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਪਾਵੇਗਾ, ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਸੱਭ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਨੂੰ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਠਦੇ ਹਾਂ। ਦੇਖੋ ! ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਿਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਉਹ ਉੱਠ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਦੂਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਰੋਗ ਸੀ, ਕਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਆਰਾਮ ਦੀ ਨੀਂਦਰ ਸੁੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਜਦ ਉੱਠੇ

ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਚਾਨਕ ਵਿਗੜ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਥਾਂ ਮਾਂਲੀ ਪਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਨਿਗਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਲਈ ਸੋਚਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਪਰ ਬੇਹੱਦ ਕੀਮਤੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ

ਆਪਣੇ ਜੀਵਣ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਖੁਸ਼ਮਿਜਾਜ਼ ਚਿਹਰਾ, ਮਨ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਛੋਟਿਆਂ-ਵੱਡਿਆਂ ਲਈ ਆਦਰ, ਸਾਡੀ ਮਿੱਠੀ ਬੋਲਬਾਣੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਦੁੱਖ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਸਹਿ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲਵਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਾਕ, 'ਦੁਖੁ ਨਾਹੀ ਸਭੁ ਸੁਖੁ ਹੀ ਹੈ ਰੇ ਏਕੈ ਏਕੀ ਨੇਤੈ ॥ ਬੁਰਾ ਨਹੀ ਸਭੁ ਭਲਾ ਹੀ ਹੈ ਰੇ ਹਾਰ ਨਹੀ ਸਭੁ ਜੇਤੈ ॥ (ਭਾਵ: ਜੋ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਮਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਨੰਦ ਹੀ ਆਨੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਹਰੇਕ ਭਲਾ ਹੀ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।) ਵਾਲੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੋ ਆਉ ! ਬਾਹਰੋਂ ਪੈਸਾ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਜਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ 'ਮਨ ਖੋਲ੍ਹ ਮਾਰਗੁ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੱਭਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੀਏ। ਆਮੀਨ
9815024920

ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲ ਸੁਹਜ ਸੁਆਦ ਵੀ ਮਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੇਲੇ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਦੁੱਖ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ/ਖਾਮੀਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਉਲਾਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੈਰ ! ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਆਈਏ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਦੇ ਹੀ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਖਚਿੱਤ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੌੜ, ਚਮਕ-ਦਮਕ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣਾ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਸ਼ੈਆਂ ਨੂੰ ਖੀਦਣ ਜਾਂ

ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ

ਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਪਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਦੋਂ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖਾਂਗੇ ਜਾਂ ਜਿਉਣ ਲੱਗਾਂਗੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ, ਫਿਰ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ, ਜਿੰਨਾ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚੱਲਣ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ, ਉਨਾ ਹੀ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚੱਲਣ ਦੇਣਾ, ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭੋਲੇਪਣ ਜਾਂ ਨਿਆਣੇਪਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇਪਣ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝਦਾਰ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਏ ਵੇਖੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੂੜਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਹ ਗੂੜੇ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੀ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾ ਦੇ ਫਿੱਕੇ ਪੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਉਹ ਜਿੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ (ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ) ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬੋਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੱਸ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੂਨੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਅਤੇ ਲੜਕਾ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਰਜਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਵਗੇਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ, ਅਖੌਤੀ ਇੱਜ਼ਤਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਖੂਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਖੂਨ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੱਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਪੁੱਤ ਧੀ ਕਤਲ ਹੋ ਕੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਕਾਤਲ ਬਣ ਕੇ ਮੁਜਰਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਜ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਦੋ ਰਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਧੇ ਕਹਿਣਗੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਅੱਧੇ ਕਹਿਣਗੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਸਮਾਜ ਦੋ ਰਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਵੰਡਿਆ

ਗਿਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕਤਲ ਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਤਾਂ ਕਤਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸਨ, ਸੋਚੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕੀ ਮਿਲਿਆ? ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਗਏ, ਪਿਆਰ ਵੀ ਗਿਆ, ਬੱਚੇ ਵੀ ਗਵਾ ਲਏ, ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵੀ ਨਰਕ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਵੱਡੇ (ਮਾਪੇ) ਹੀ ਛੋਟਿਆਂ (ਬੱਚਿਆਂ) ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬੋਧਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ। ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਛੋਟੇ (ਬੱਚੇ) ਵੀ ਵੱਡਿਆਂ (ਮਾਪਿਆਂ) ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬੋਧਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਭਾਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ (ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ) ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬੋਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਕਹੇਗਾ ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸੁੱਖ ਸੀ ਹੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਕੱਟ, ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਾ, ਖਬਰੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾੜੀ ਟੱਕਰੇਗਾ, ਰੱਬ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਪੁੱਤ/ਧੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਲ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ, ਜੇ ਬੱਚੇ ਛੋਟੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਹਿਣਗੇ ਹੁਣ ਤੂੰ

ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਰੋਲੇਗੀ, ਜੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਹਿਣਗੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਹੁਣ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਪੱਟੋਗੀ, ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਆਦਿ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਕਹੇਗਾ ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸੁੱਖ ਸੀ ਹੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਕੱਟ, ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਾ, ਖਬਰੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਾੜੀ ਟੱਕਰੇਗੀ, ਮਤੇਰ ਮਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਰੱਬ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਪੁੱਤ/ਧੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਲ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਜੇ ਬੱਚੇ ਛੋਟੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਹਿਣਗੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਰੋਲੇਗਾ, ਜੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਹਿਣਗੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਹੁਣ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਪੱਟੋਗਾ, ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਆਦਿ। ਇਹ ਹੈ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂ ਸਕੇ? ਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਪਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਦੋਂ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖਾਂਗੇ ਜਾਂ ਜਿਉਣ ਲੱਗਾਂਗੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ, ਫਿਰ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ, ਜਿੰਨਾ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚੱਲਣ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ, ਉਨਾ ਹੀ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚੱਲਣ ਦੇਣਾ, ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭੋਲੇਪਣ ਜਾਂ ਨਿਆਣੇਪਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇਪਣ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝਦਾਰ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਏ ਵੇਖੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਜਵਾਨ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਹੰਝੂ ਛੁੱਪਾ ਕੇ ਰੋਂਦੇ ਵੀ ਵੇਖੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅੱਡ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮਾਂ ਪਿਉ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੋਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਧੇ ਅੱਧ ਵੰਡ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਤੜਪ ਤੜਪ ਕੇ ਰੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੋਈ ਹੰਝੂ ਪੁੱਝਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੈਦੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਾਰੀਨਿਕੇਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਰਹੇ ਮਾਪੇ ਸਾਡੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਅਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮਾਪੇ ਆਪਣਾ ਸੁੱਖ ਅਰਾਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੇਖਣ, ਸੁਣਨ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਪਹਿਨਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੀ ਹਰ ਵਸਤੂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਪਸੰਦ ਦਾ ਵੇਖਣਾ, ਸੁਣਨਾ, ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ, ਪਹਿਨਣਾ ਅਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸਹਿਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਪਸੰਦਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੈਅ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪੇ ਅਖੀਰ ਹਰ ਸੈਅ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਈ ਨਾ ਜਿਉਣ ਦੇ ਪਛੋਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ

ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਇੰਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ, ਲੜਾਈਆਂ-ਝਗੜੇ, ਕਤਲ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਸ਼ੇ, ਲੜਾਈਆਂ-ਝਗੜੇ, ਕਤਲ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀਆਂ, ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੰਗ ਤਾਂ ਇੰਨੇ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਮੀਆਂ, ਲੜਾਈਆਂ ਝਗੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਛੋਟੇ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਲ ਵੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ। ਬੱਚਿਓ ਅਤੇ ਮਾਪਿਓ ਸਮਝ ਜਾਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ, ਬੰਦਸ਼ਾਂ, ਅਖੌਤੀ ਇੱਜ਼ਤਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਸੋਹਣਾ, ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਅਜਾਦ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜ ਲਓ, ਇਹਨਾ ਜਿੰਦਾਂ, ਬੰਦਸ਼ਾਂ, ਅਖੌਤੀ ਇੱਜ਼ਤਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਪੈਸਾ, ਕਾਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ ਆਦਿ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਅਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ, ਬੰਦਸ਼ਾਂ, ਅਖੌਤੀ ਇੱਜ਼ਤਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬੋਧ ਕੇ ਪਿਆਰ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਫਿੱਕਾ ਕਰਕੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਉਣ, ਨਸ਼ੇ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ

ਹਰਲਾਜ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਪੁਰ
ਮੋ : 94170-23911

ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੂੜ੍ਹਾ ਕਰੀਏ। ਇੱਥੇ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ/ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ (ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ) ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹਰ ਗੱਲ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੱਭ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜ ਕੇ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਗਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ, ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ਲੜ ਕੇ ਹੱਥ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇਣ ਲਈ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈਏ, ਫਿਰ ਉਹਨਾ ਉੱਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਫਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਝੱਲਕੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਹੀ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਿਜਨੈੱਸ ਹੋਇਆ ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ

ਟਰੱਕਿੰਗ ਬਿਜਨੈਸ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਨਸੀ ਦੀ ਕੰਪਨੀ 1951 ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਟ ਟਰੱਕਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ Eld ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੀਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਪੁਰਾਣੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬੰਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਸਾਲ Aobrd ਲੱਗੀ ਉਸ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਪੇਪਰ ਵਾਲੀ ਲੋਗ ਬੁੱਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਉਸ ਟਾਈਮ ਲੋਡ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਇੱਕ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਲੋਡ ਦੇ ਰੇਟ ਚੰਗੇ ਮਿਲੇ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਚੱਲ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ Aobrd ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਲੋਡ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਲੱਥਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਧੱਕਾ ਮੁੱਕੀ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਵਾਲਾ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਲੋਡ ਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਚਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਪਰ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਚਲਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਲੋਡ ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰੋਕਰ ਨੇ ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੱਕ ਬਿਨਾਂ Def ਤੋਂ ਚੱਲਦੇ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ Def ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Aobrd ਲੱਗੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ Eld ਲੱਗ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਲੋਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੇਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਉਂ ਹੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੇੜੀ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਲੋਡ ਹੋਈ ਸੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਟਾਈਮ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਸ ਟਾਈਮ ਸਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਟੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਦੇਖਣੇ ਨਾ ਪੈਂਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਟਰੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਜਨੈਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਟਰੱਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਦੀ ਖੇੜੀ ਖੇਨੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਸਾਮਾਨ ਨਾ ਜਾਣ ਨਾ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕਾਫੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ ਦਸੰਬਰ ਜਨਵਰੀ ਫਰਵਰੀ ਤਾਂ ਮਾੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਤਾਂ ਹੱਦ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਟਰੱਕ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿੰਦਾਂ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਇਹ ਟੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੰਮਕਾਰ ਹਨ ਬਿਜਨੈਸ ਗੱਡੀਆਂ ਘਰ ਹਨ ਜੇ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਸਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਦੌੜ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਡਿਸਪੈਚਰ ਜੋ ਵੀ ਹਨ ਬੱਸ ਟਾਈਮ ਪਾਸ ਹੀ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਢਾਈ ਲੱਖ ਦਾ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਟਰਾਲਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਰੋਕਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲੋਡ ਦਾ ਰੇਟ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਗੋਰੇ ਕਾਲਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਬਰੋਕਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਲੋਡਲ ਦਾ ਰੇਟ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਲੋਡ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਾ ਉਹਨੂੰ ਕੈਸਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪ ਪੈਂਤੀ ਸੌ ਦਾ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਲੋਡ ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਸੱਤ ਸੱਤ ਦਾ ਦਸ ਘੰਟੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਘੰਟੇ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਟਾਈਮ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ । ਇੱਥੇ ਗੁਜਰਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਹੋਟਲ ਮੋਟਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੇਟ ਬੱਸ ਫਿਕਸ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਲੋਡਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਫਿਕਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਪਿੱਚਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭੇੜੀ ਆਦਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਭੇੜਾ ਸਭਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਹਮਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ

ਲੋੜ ਹੈ ਅਸੀਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਲੋਡ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਬਰੋਕਰ ਕੋਲੋਂ ਅੜ੍ਹ ਕੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਲੋਡ ਲਈਏ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਹਫ਼ਤਾ ਲੋਡ ਹੋਈ ਸੀ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਟਰੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਲੋਡਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਲੋਡ ਚੁੱਕ ਲਏ ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਆਣੇ ਨਿਕਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਹੀ ਟਰੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਆਪਣੇ ਟਰੱਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੋ ਗੋੜਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਲਏ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚਲਾਕੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ

ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਵਲ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਚਰਤਾ, ਮਾਰ-ਧਾੜ, ਨਸ਼ੇ, ਅਸਲਾ, ਅਖੌਤੀ ਜੱਟਵਾਦ, ਫੌਕੀ ਸ਼ੁਹਰਤ-ਵਿਧਾਵਾ ਜਾਂ ਫੁਕਰਾਪਨ ਵਰਗੇ ਗੈਰ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਵਿਸ਼ੇ ਹੀ ਵੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੇਧ ਮਿਲੇਗੀ, ਇਸ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਕਾਟੋ-ਕਲੋਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਗਰਮਾਏ ਰਹੇ।

ਪਰ ਇਸ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣ ਜਾ ਫੌਕੀ ਸ਼ੁਹਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਮਾਣਮੱਤੇ ਫ਼ਨਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਕਾਰਾਤਮਿਕ ਸੇਧ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਗਾਇਕ ਵਾਰਿਸ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਗੀਤ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਈ। ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ :

ਗੁੱਸੇ ਗਿੱਲੇ ਚਾਹੇ ਹੋਣ ਗਜ਼ਾਰਾਂ,
ਭਾਵੇਂ ਚੱਲ ਜਾਣ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਦਿੱਖਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਤੋਂ ਸੱਤ ਬਣਾਉਣੇ ਬੱਸ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਦੇਖ ਟਰੱਕ ਚੱਕੀ ਜਾਣੇ ਪਰ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਖਣਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਟਰੱਕਿੰਗ ਬਿਜਨੈਸ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਣਜਾਣ ਪੁਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰੀ ਜਾਣੀਆਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਨਵਾਂ ਮੁੰਡਾ ਬੱਸ ਇੱਕ ਦੋ ਗੋੜੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਟਰੱਕ ਤੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਨਸੋਰੈਂਸ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਆਟੋ ਟਰੱਕ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਮ ਹੀ ਜਣੇ ਖਣੇ ਨੇ ਟਰੱਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੇਅਰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਨਾ ਹੀ ਗੇਅਰ ਵਾਲਾ ਟਰੱਕ ਕੋਈ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਟੋ ਟਰੱਕ ਚਲਾ ਕੇ

ਰੋਲੀਦਾ, ਨਾ ਕੱਢੀਏ ਮਾਂ ਦੀ ਗਾਲ ਕਦੇ ਨਾ ਧੀ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬੋਲੀਦਾ !

ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਈ ਗਾਇਕ ਵੀਰ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਜਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਬੇਮਤਲਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ, ਜੱਗ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ, ਚਿੱਠੀਏ ਨੀ ਚਿੱਠੀਏ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਬੇਟਾ, ਤੇਰਾ-ਤੇਰਾ, ਗੁੱਸੇ-ਗਿੱਲੇ ਜਿਹੇ ਮਿਆਰੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਗੀਤ ਹੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਾਂਗ ਮਕਬੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਨਮੋਹਨ ਵਾਰਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਕੁੱਝ ਗਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਇਹੋ ਹੀ ਇੱਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ, ਜੋ ਕੁੱਝ ਮਾੜਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਸਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਟਰੱਕ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਇਨਸੋਰੈਂਸ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਚੰਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ Ab=B ਦਾ ਵੀ ਭਾਰ ਬਿਜਨੈਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ W=B ਜਨਵਰੀ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ W=B ਤੇ ਕੰਮ ਬੰਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਇਹੀ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੇ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਹੀ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਕਿ ELD ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਡਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ ਵਧਣੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ

ਕਿਉ ਨਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਹੋਰ ਸੋਹਣਾ ਹੋ ਸਕੇ ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵਪੂਰਨ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸੇਧ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਅਸਲ ਇਨਾਮ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਗੀਤ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀਏ' ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, " ਠਹਿਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀਏ ਠਹਿਰ ਅਜੇ ਮੈਂ ਹੋਰ ਬੜਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਗੀਤ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਈ ਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਮੁੜ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨੂੰ ਮੇਟ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾ ਹਾਰਨ ਦੇ ਰੰਗ ਭਰ ਦਿੱਤੇ।"

ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਹੁਨਰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਵਲ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ-ਜਿਹਾ ਸੱਭਿਅਕ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ

ਲੋਡ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਿੱਕਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਰੇਟ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਡਰਾਈਵਰ ਆਪਣੀ ਅੜੀ ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿੱਕਾਂ ਡਰਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਕੋਈ ਬਣੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਵੇਗਾ । ਕਿਉਂਕਿ 4500=4500 ਸੌ ਵਿੱਚ ਜਰਸੀ ਫਲੋਰੀਡਾ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਡਰਾਈਵਰ ਹਨ ਜੋ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਹੁਣ ਸਭ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ ਅਪਰੈਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਚੱਲ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਨਾ ਹੋਈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਿੱਚੀਆਂ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਟਰੱਕਿੰਗ ਦਾ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਸਿਦਰ ਸਿਘ ਮੀਰਪੁਰੀ

ਨਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬੋਲੀਦਾ !

ਮਾੜੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਰੱਬ ਹੀ ਬਚਾਵੇ

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣੀ ਹੈ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਦੇਸ਼ ਇਟਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੈਲ ਗਿਆ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਡਾਕਟਰ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨੱਕ ਗਲਾ ਫੇਫੜੇ ਜ਼ੁਕਾਮ ਖੰਘ ਛਿੱਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਪਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੰਘ ਬੁਖਾਰ ਨਜ਼ਲਾ ਜ਼ੁਕਾਮ ਹੋ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪਬਲਿਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੰਘ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਛਿੱਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੱਕ ਲੈਣਾ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਹੋਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੀਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਰ ਕੋਈ ਬਚਾ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਆਪ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਕੁਝ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਚ ਗਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਬਰਫ ਪੈਂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘੁੰਮਣਾ ਫਿਰਨਾ ਆਣਾ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਪਰ ਇਸ ਕਰਨੋਂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੁਨੀਆਂ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਰਾਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰਦੇ ਹਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੱਠ ਲੱਖ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਉਸ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੋਚਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣਗੇ ।

ਬਿਮਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਡਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਕਾਲਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੀ ਵੀ ਵੀ ਵੀ ਉਪਰ ਸੰਗਤ ਦਾ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਚਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਐਤਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਕਈ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਮਾਂ ਦੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਵੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੀੜ ਭੜਕੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਪਸੰਤਰ ਦੇਸ਼ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ।

ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਆਈ ਫੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਈ ਸਾਥੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਮਰ ਗਏ ਪਰ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆ ਵੀ ਗਿਆ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵੁਹਾਨ ਫੇਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਇਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਨਾ ਬੈਠਦੀ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਦੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਫੇਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ 21 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਫੇਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕਾਈ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਸੁਨਾਮੀਆਂ ਦੀ ਆਈ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਟਾਈਮ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕੰਮ ਕਾਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਤਾਂ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਹੋਰ ਠੱਪ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਆਟਾ ਦੁੱਧ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਗਰੋਸਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੈਲਵਾਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੋਰ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਮਹਿੰਗਾ ਕਰਕੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਲੋਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋ ਚਾਰ ਗਾਣੇ ਵੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ । ਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਰੱਬ ਅੱਲਾ, ਗੋਡ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੈ ਇਹ ਭੈੜੀ ਆਫ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਹੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕੇ ।

ਕਰ ਭਲਾ ਹੋ ਭਲਾ ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ ।
ਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
55928508413

ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਨੁੱਖੀ ਉਤਪਤੀ ਲਈ ਜਲ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅ-ਪੇਚ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਟਲ ਰਹੀ ਨਿਰਭੇਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ? ਤੇ ਬਹਿਸ ਛਿੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਲੋੜ ? ਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ? ਚ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਵਿਚਾਰਕ, ਜੱਜ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ? ਤੇ ਇਕਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ? ਤੇ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਬਹਿਸ ਛਿੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹਿਸ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਠੀਕ ਹੈ ? ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ? ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ? ਤੇ ਮਾਹਰ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਰਗ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਅੱਜ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇ ? ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ? ਕੀ ਬਦਲਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਸਹੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਂ ? ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗਣੀ ਸਭਵ ਹੈ ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੈਰ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ? ਚ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਪੱਖ ? ਚ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ? ਚ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਤ ਇੱਕ ਸੁਰ ? ਚ ਇਹ ਕਹਿ

ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ 101 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ 33 ਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਾਂ ? ਚ ਅਤੀਤ ? ਚ ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੈ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਯੁੱਗ ਦੀ ਪਿਛਾਹੱਥੀ ਸੋਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਭਿਅਕ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸੁਧਰਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ? ਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਗਿਣੀ ਮਿਥੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਾਲਮ, ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ 101 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ

ਪਾਣੀ, ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਤੋਂ ਮਿਲਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ 99 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਸਿੱਧਾ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਸਿਰਫ 1 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਦਿਨ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 3-4 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਜ਼ਨ ਦਾ 60 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਔਰਤ ਵਿੱਚ 55 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹਾਰਮੋਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖੁੱਬ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਾਚਣ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੈੱਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਧਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਸੀਨੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਕਨਾਹਟ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨਮੀ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੂੰਹ ਸੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਡੀ-ਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਪੀਲਾ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਦਬੂ ਵੱਧ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸੂਗਰ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਪੇਸ਼ਾਬ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੱਕਦਮ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਚੱਕਰ ਆਉਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਖੁੱਬ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੁੱਕਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼, ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਡਾਇਗੀਆ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੱਛਣ ਹੋਰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 38 ਡਿਗਰੀ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜਦੀ ਹੈ। ਅਖ਼ੀਰ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ਾਬ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਬਜ਼ ਹੇਟ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧੁੰਦਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਐਨੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ 'ਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਹੱਥ-ਪੈਰ ਠੰਢੇ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 10 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਸਾਲ

ਚੱਕਰ ਆਉਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਖੁੱਬ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੁੱਕਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼, ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਡਾਇਗੀਆ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੱਛਣ ਹੋਰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 38 ਡਿਗਰੀ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜਦੀ ਹੈ। ਅਖ਼ੀਰ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ਾਬ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਬਜ਼ ਹੇਟ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧੁੰਦਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਐਨੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ 'ਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਹੱਥ-ਪੈਰ ਠੰਢੇ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 10 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਸਾਲ

ਹੈ 'ਜਲ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ'। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਜਲ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਦੇ ਰਿਚਿ ਡੀ ਜੇਨੇਰੀਓ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਹੋਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 21 ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਪਾਣੀ ਲਈ ਤਰਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਾਲ 2030 ਤੱਕ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ 40 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਲਈ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਉੱਦਮ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ. ਬਰੜਵਾਲ (ਪੂਰੀ)
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਪੰਜਾਬ)
ਬਰੜਵਾਲ@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

Japan Itinerary

10 DAYS TRIP

KYOTO

DAY 4

Breakfast in hotel & Meet English Speaking Guide
Checkout & proceed for Mt Fuji & Hakone sightseeing
Visit Mt Fuji 5th station & Lake Ashi Cruise
Visit Hakone Owakudani Ropeway
After sightseeing drop at Mishima station
Board Bullet train from Mishima to Kyoto station
Upon arrival at Kyoto head for dinner at Indian Restaurant
After dinner transfer to Hotel & check in

KYOTO

DAY 5

Breakfast in hotel & Meet English Speaking Guide
Visit Arashiyama Bamboo Grooves & Philosopher's Path
Visit Asakusa temple, Nakamise street & Akhibara market
Visit Fushimi Inari shrine
Japanese Tea ceremony & Kimono Wearing experience
After dinner transfer to Hotel

KYOTO

DAY 6

Breakfast in hotel & Meet English Speaking Guide
Visit Kinkakuji Temple & Nijo castle
Visit Todaiji temple & Nara Deer Park
Dinner at Indian Restaurant
After dinner transfer to Hotel

ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਫਾਈ

ਡਾ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ: 99156-82196

ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾਵੋਸ ਵਿੱਚ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ (ਡਬਲਿਊਈਐੱਫ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਫਾਈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸੂਚਕਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੱਖ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ 79 ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਥਾਨ 62ਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ; ਪਾਕਿਸਤਾਨ 47ਵੇਂ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ 40ਵੇਂ, ਬਰਾਜ਼ੀਲ 39ਵੇਂ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 34ਵੇਂ, ਚੀਨ 26ਵੇਂ ਅਤੇ ਰੂਸ 19ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਥਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਲਿਥੂਏਨੀਆ, ਹੰਗਰੀ, ਅਜ਼ਰਬਾਇਜਾਨ, ਲਾਤਵੀਆ ਅਤੇ ਪੋਲੈਂਡ ਦੇ ਹਨ। ਮੰਚ ਦਾ ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਫਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ, ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਗਾਂਹ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਹ ਦਰਜਾ 60ਵਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ 52ਵਾਂ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1950 ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ 1951 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖੇ ਗਏ- ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਸਭਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ। ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਲੀ-ਮਿਲੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੱਖੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ

ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਰਡ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਐੱਨਡੀਏ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਕੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ 6 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉੱਪਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉੱਠਣਾਈਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ। 1991 ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉੱਚੀ ਦਰ ਦੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, 2018 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 7.4 ਫੀਸਦ ਅਤੇ 2019 ਦੌਰਾਨ 7.8 ਫੀਸਦ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਬਣ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸਦੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਉਤਸਾ ਪਟਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫੀਸਦੀ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਸੰਖਿਆ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਦਾ

ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ, ਮਕਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ, ਸਾਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬੁਝ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੱਗੇ ਠੂਠਾ ਫੜਨ ਵਰਗੀ ਨੋਬਤ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ 'ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜੁਗਤ' ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਕਾਮਯਾਬ

ਹੋਈ। ਇਹ ਜੁਗਤ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਕੇਜ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ, ਨਦੀਨਾਸ਼ਕਾਂ, ਉੱਲੀਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਧਾਨ ਦੀ ਲੁਆਈ ਲਈ ਛੱਪੜ-ਸਿੰਜਾਈ, ਕਣਕ ਦੀ ਨਾੜ ਅਤੇ ਧਾਨ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਆਦਿ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਭਾਗਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੁਗਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਗਰੀਬ

ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ-ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ, ਨਾਈਟਰੋਜਨ-ਆਕਸਾਈਡ, ਸਲਫਰ-ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ, ਕਿਮੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੂ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਪੈਟਲ ਦੇ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫਸਲਾਂ ਉੱਪਰ ਸਪਰੇਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 0.1 ਫੀਸਦ ਹੀ ਕੀਟਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ 99.9 ਫੀਸਦ ਧਰਤੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਿਨਸਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਬੰਬਰ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਰਿਆਵਾਂ, ਨਦੀ-ਨਾਲਿਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਟੋਭਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਲੈਣਾ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦਾ 33.33 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਜੰਗਲਾਂ ਥੱਲੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ 2013 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਬਾ 21.23 ਫੀਸਦ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਨ ਦੇ ਕਟੌਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ 3.52 ਫੀਸਦ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ / ਉਲਝਣਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨਾਜ-ਭੰਡਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਿਨਸਾਂ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਸਿਰ ਥੋਪੀ ਗਈ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਤਿਹ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਥੱਲੇ ਲੈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਸਹਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਵੇਗਾ, ਦਾ ਕਿਸੇ

ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਰਟ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 20 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 13 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਤੀਜਾ ਪੱਖ ਲੋਕਾਂ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ਰਿਸਰਚ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 2014-15 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ 69000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਣ 90000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ, ਛੋਟੇ, ਅਰਧ-ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇੰਨੀ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੌਜ਼ਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਰਤਮਾਨ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਲਦਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਪਰਲਾ ਵਿਆਜ ਮੌਜ਼ਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਤੰਗੀਆਂ-ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਹੋਰ ਵਧਣਗੇ। ਮੰਚ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ 73 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ 60 ਫੀਸਦ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਸਭ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਇਹ ਖਿਆਲ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਅਜਿਹਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਪੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਸਭ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਸਭ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਵੇ। ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਰਸਾਇਣਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

«ਲੇਖਕ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੈ»
ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਣੀ? ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਪੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨੰਗੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨਲਾਈਨ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਇੱਕ ਛੂਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਫੈਲ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਜਾਂ ਅਣਸੁਖਾਵੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ? ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਹਿਣੀ ਸਿਖਾਉ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੋਡ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਸਮਝਣ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਡ ਵਰਤ ਕੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਾਪੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚੁੱਕ ਲੈਣ? ਇਹ ਕੋਡ ਪਲੇਅ-ਡੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਸੈਣ ਵੇਲੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਭੇਦ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਗੇ? ਘੱਰੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਭੀੜ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਲ ਦੌੜ ਪੈਣ?
'ਗੁਡ ਟੱਚ ਐਂਡ ਬੈਡ ਟੱਚ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਟੱਚ' ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ 'ਸੀਕਰੇਟ ਟੱਚ' ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ? ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਰੀਬ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ; ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਿੱਨਾ ਹੀ ਨੇੜਲਾ ਹੋਵੇ-ਅਧਿਆਪਕ, ਕੋਚ, ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਗਿਰਜੇਦਾਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬੱਚੇ ਤੇ ਮਾਪੇ ਕੀ ਕਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ

ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਨਾਜੇਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ?
ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਉਰਦੂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਜਨੈਬ ਨੂੰ 4 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 9 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ 5 ਦਿਨ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ? ਡੀਐਐਐ ਏਬ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨੈਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 7 ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਇਸੇ ਇਮਰਾਨ ਅਲੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ 90% ਕਾਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਨੇੜ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧੀ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ, ਕੋਈ ਗਿਰਜੇਦਾਰ, ਜਾਣੂ, ਮੁਹੱਲੇਦਾਰ, ਅਧਿਆਪਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਘਰ ਦਾ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਾਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਯੂਥ ਐਂਡ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 10% ਅਪਰਾਧੀ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
ਨਤਾਸ਼ਾ ਡੈਨੀਅਲ, ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਬਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਫਤਾਵਾਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਦੇ ਸੈਕੜੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਲਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ, ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਪਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਦੋਂ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਪਛੜ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ)?
ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਿਜ਼ੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ (ਸੀਬ ਡੀਬ ਸੀਬ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਬ 6 ਲੜਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਚਾਰ ਲੜਕੀਆਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੜਕੀ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀਰਕ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਪਲੇਅ-ਡੇਟਸ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਡੇ-ਕੇਅਰ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਖੇਡਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਅਸਲ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾ ਸਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ?
ਨਤਾਸ਼ਾ ਡੈਨੀਅਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਅੱਡੇ ਗੁਆਂਢ, ਚੰਗੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਅ-ਡੇਟਸ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੈਣ, ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਡ ਕਮਰਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ? ਨਤਾਸ਼ਾ ਡੈਨੀਅਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਭੈ ਜਿੰਨਾ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਭੈ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਰੋਂ ਬਾਹਰ ਖੇਡਣ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸ਼ਸਤਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਹਾਲੇ ਬੜੇ ਛੋਟੇ ਨੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ

ਬਹੁਤ ਡਰਾਉਣੀ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਡਰਾਉਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਚਰਚਾ ਹੈ? ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਬਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ?
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਦਿਉ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਉ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਹ ਹਿੱਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਜੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁਹ ਸਕਦਾ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਮਾਂ ਜਾਂ ਬਾਪ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਨੇ? ਨਿਰੀਖਣ ਵੇਲੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਹਨ ਤੇ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਿਜੀ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁਹਣਾ? ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮਾਪੇ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਓਨੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਲਕਾਉਣੀ ਨਹੀਂ? ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸਰੀਰਕ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੱਸਦੇ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਹਰ ਭੇਦ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ? ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਡਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦੇ ਪੈਣਗੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਓ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਛੁਪਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ
ਪਿਛਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਜਨੈਬ ਦੇ ਦਰਦ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਗੁਹਾਰ ਲਾਈ ਸੀ? ਜਨੈਬ ਦਾ ਕਾਤਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ? ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਜਨੈਬ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਜਾਣੂ ਨਿਕਲਿਆ? ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨੈਬ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਬਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਵਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਇਮਰਾਨ ਅਲੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਜਨੈਬ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸੌ ਕੁ ਗਜ ਦੇ ਫਾਸਲੇ 'ਤੇ ਰਹਿਦਾ ਸੀ?
ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨੈਬ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਦਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਸੀ ਤੇ ਜਨੈਬ ਉਸ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਅਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜਨੈਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਡੋਲੀ ਤੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਈ? ਕਾਤਲ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਮੀਲ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਜਨੈਬ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਧਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ?
ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ 1100 ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਡੀਐਐਐ ਏਬ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਮਰਾਨ ਅਲੀ ਦਾ ਡੀਐਐਐ ਏਬ ਜਨੈਬ ਤੋਂ ਲਏ ਡੀਐਐਐ ਏਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ? ਉਸ ਦਾ ਪੋਲੀਮਿਕ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜੈਕਟ ਮਿਲ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਬਟਣ ਸੀਬ ਸੀਬ ਟੀਬ ਵੀਬ ਫੁਟੇਜ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਜੈਬਨਬ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜੈਕਟ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਸਨ? ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੜ ਕੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦਾੜ੍ਹੀ ਸ਼ੇਵ ਕਰਾ ਆਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਡਰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਪਾਕਪਟਨ ਚਲਾ ਗਿਆ? ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀਬ ਸੀਬ ਟੀਬ ਵੀਬ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ? ਉਹ ਜਨੈਬ ਦੀ ਤਾਜੀਅਤ (ਅਫਸੋਸ) ਕਰਨ

ਜਿਹੜਾ ਫਸ ਗਿਆ ਜੋ ਫਸ ਗਿਆ

ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਿੱਧੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਂ ਭਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਕੰਮੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਹਿਲੀ ਫੀਲਡ ਪੋਸਟਿੰਗ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਰਾਜੇ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ ਤੇ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਤੱਕ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਬੁਲੇਟਵਰਗੇ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਹੋਸੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਈਕਲ ਖਰੀਦਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਅਫਸਰ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ-ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰ ਕੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਅਫਸਰਸਤਿੰਦਰ ਚੈਨ (ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਾਮ) ਸੰਗਰੂਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸਬਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਐਸ.ਪੀ. ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੰਢਿਆ ਵਰਤਿਆ ਤੇ

ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਫਸਰ ਬਤੌਰ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੇ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਉਹ ਵਗਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਕੜਾ ਸੀ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਚੋਟੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਤਿੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਠੁਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਤਿੱਤਰ ਦਾ ਕੋਡ ਨੇਮ ਟੈਗੋ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਵਾਇਰਲੈੱਸ 'ਤੇ ਬਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਆਪਣੀ ਟੈਗੋ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ, ਅਰਥਾਤ ਕਿੰਨੇ ਤਿੱਤਰ ਪਕੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਤੇ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਕ ਕੇ ਵਗਾਰ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 3 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਚੈਨ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਆਪਣੀ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਉਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜ਼ੁਮਲੇ, ਨਾ ਖਾਊਂਗਾ, ਨਾ ਖਾਨੇ ਦੁੰਗਾ, ਵਰਗਾ ਸਖਤ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਿਸ਼ਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਡਰ ਗਏ ਤੇ ਐਸ.ਐਚ.ਉ.ਵੀ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮ ਹੋਇਆ ਵੇਖ ਕੇ ਕੱਛਕੱਛੇ ਵਾਂਗ ਦੜ ਵੱਟ ਗਏ। ਮਹੀਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਚੈਨ ਦੀ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਉ. ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਕੋਲ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. (ਰਿਟਾ) ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਖਵਾਂ 9501100062

ਉਸ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਧੀਆ ਮਲਾਈਦਾਰ ਥਾਣੇ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਲਈ ਅਸਹਿ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰੀਡਰ ਰਾਹੀਂ ਐਸ.ਐਚ.ਉਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਵਾਏ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਖਤੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਦਲ ਦਿਉ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣਾ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੈਨ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਸੁਰਾ ਸੁੰਦਰੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋਣਾ ਤੇ ਰਾਤ ਦਸ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਚੈਨ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਰਾਹੀਂ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਰਵਾ ਦੇਣਾ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੁਆਇੰਟ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਨੌਰੀ ਭਾਖੜਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਮਿਲੋ। ਵਿਚਾਰੇ ਚੈਨ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹਿਣਾ ਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਏ.ਸੀ. ਛੱਡ ਕੇ ਘੁਰਾੜੇ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿਣਾ। ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਵੀ ਚੈਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ ਤਾਂ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਟਟਪੁੰਜੀਏ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਨਾ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜ਼ੂਮ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਚੈਨ ਮੁਰਦਾਬਾਦ। ਠੱਗ ਚੈਨ ਮੁਰਦਾਬਾਦ। ਚੈਨ ਹਟਾਉ, ਇਲਾਕਾ ਬਚਾਉ ਆਦਿ। ਚੈਨ ਤੇ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਸ.ਐਚ.ਉ. ਸਮੇਤ

ਫੋਰਸ ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਚੈਨ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਖੜ ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਉ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਅਰੇ ਸਵਰਨ, ਜੇ ਕਿਆ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ? ਸਵਰਨ ਅੱਗੇ ਹੀ ਸੜਿਆ ਬਲਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਰੜਾ ਜਿਹਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਸਰ ਯਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਆਪ ਮਹਾਂ ਕੁਰੱਪਟ ਆਫਸਰ ਹੋ। ਆਪ ਮਹਾਂ ਭੁੱਖੜ ਹੋ, ਪੈਸੇ ਲੀਏ ਬਗੈਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ। ਬੇਗੁਨਾਹੋ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦੇਤੇ ਹੋ। ਚੈਨ ਨੂੰ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਸੀਨਾ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਉਲਟੀ ਗੰਗਾ ਕਿਵੇਂ ਵਹਿ ਗਈ, ਸਵਰਨ ਆਪ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ। ਅਰੇ ਭਾਈ ਇਨਕੋ ਸਮਝਾਉ ਅੱਗੇ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰੋ। ਸਵਰਨ ਨੇ ਸੌਂਦੀ ਇੱਕ ਸੁਣਾਈ, ਸਰ ਪੈਸੇ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ, ਜਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ। ਪੁਲਿਸ ਮਹਿਕਮੇ ਮੈਂ ਤੋ ਜੋ ਫਸ ਗਿਆ ਸੋ ਫਸ ਗਿਆ। ਸਵਰਨ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਗੱਲ ਚੈਨ ਸਮਝ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਰੋਜ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਪਿੱਟਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਕੈਰੀਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਮੇਰੀ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਟੰਗ ਨਹੀਂ ਫਸਾਉਂਦਾ। ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਦੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਥਿਠਾ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀਨਾਮਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਸਿਸਟਮ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।

1 ਨਵੰਬਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਧੋਖਾ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਸੂਬਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖ ਲਈ ਸੀ। 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 1950 ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਠੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਦਿਸੰਬਰ 1953 ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਲਈ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਸਝਾਉ ਮੰਗੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਆਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ, ਪੰਜਾਬ ਕਾਗਰਸ ਅਤੇ ਜਨ ਸੰਘ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਕਤੂਬਰ 1955 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਮਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਯਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਮਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਪਰ ਪੈਪਸੂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ 2 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਗ ਸੀ ਜਦ ਇਹ ਹੱਥੋ ਨਿਕਲਦੀ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਜਲਸੇ, ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਿੰਦੂ, ਮਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਅੜ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੀਮ ਸੈਨ ਸੱਚਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 10 ਮਈ 1955 ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੋਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਜੱਥੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਗੁਰਲਿਬਾਸ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਿੱਖ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ। ਲਗਭਗ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 400 ਦੇ ਲਗਭਗ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਲਗਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਥਾਂ ਥਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੁਨਰ ਹੱਦ ਬੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਇਕੱਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਹੱਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਸੀ। 4 ਅਪਰੈਲ 1946 ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਪੁਨਰਵੰਡ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਮੈਂ ਅਰਧ ਖੁਦਮੁਤਿਆਰੀ ਦਾ ਪੱਖੀ ਹਾ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਮਿਲੇ ਜਿਥੇ ਰਹਿ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਸਕਣ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਸਿੱਖ ਵੱਖਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕਣ। ਜਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਨਹੀ ਬਣਨ ਦਿਆਗਾ। ਜੇਲਾਂ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਹੱਕ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 1955 ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਬੁਲਾਇਆ ਇਸ ਨਾਲ ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਯੋਧ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬਾਵਾ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ, ਮੌਲਾਨਾ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਪੰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਜ਼ਨਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਵਿਖਾਇਆ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 23 ਅਗਸਤ 1958 ਨੂੰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਫਿਰ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ 58000 ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ ਪਠਾ ਕੇ 1960 ਵਿੱਚ ਮੋਰਚਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। 12 ਜੂਨ 1960 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣ ਦੀ ਤਰੀਖ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 24-25 ਮਈ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਜ ?ਹੋਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 29 ਮਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਜੱਥਾ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 12 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਕੇ ਸੈਕੜੇ ਸਿੱਖ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ 10 ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। 29 ਅਕਤੂਬਰ 1960 ਨੂੰ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 18 ਦਸੰਬਰ 1960

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ 9914184794

ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। 4 ਜਨਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭਾਵਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਿਲਣ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਰਨ ਵਰਤ ਤੁੜਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਫਿਰ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਕਰਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਏ। ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ 1962 ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ ?ਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜੀ 90 ਸੀਟਾਂ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਈਆਂ ਜਦ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 45 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕੀਆਂ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ 1965 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਲਟੀ ਮੇਟਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ 10 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਨਹੀ ਮੰਨਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। 6 ਸਤੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨਾਲ ਜੰਗ ਛਿੜ ਗਈ। ਸ਼ਸਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਰਤ ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜੰਗ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਮਹਾਂਵੀਰ ਤਿਆਗੀ ਅਤੇ ਵਾਈ. ਵੀ. ਚਵਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਾਈ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਤੇ ਆਸਾਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਆਸਾਂ ਤੇ ਉਸ ਟਾਈਮ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ ਜਦ 11 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਤਾਸ਼ਕੰਦ ਵਿੱਖੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 19 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੀ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ

ਅਨੁਸਾਰ ਕੇ-ਕਾਮਗਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਕਾਗਰਸ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ 1966 ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਵਾਂ ਸੂਬਾ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਾਗੜਾ, ਕੁਲੂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਇਹ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿੰਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਜਾਰੀ ਲਾਲ ਨੰਦਾ ਨੇ 23 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਐਸ ਦੱਤ, ਐਮ ਐਸ ਫਿਲਪਸ ਦੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 1961 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਮੰਨ ਕੇ ਹੱਦ ਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 15 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਰੀਆਰਗਨਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਖਿੱਤਾ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿਘ ਮਾਨਣ ਵਾਲੇ ਲਾਏ ਲਾਰੇ ਵਿਚ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਝਟਕੇ ਅੱਧਾ ਪੰਜਾਬ (ਢਾਈ ਦਰਿਆ) ਵੱਡ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਵਲੋਂ ਕੋਰੀ ਨਾਹ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਅਖੀਰ 1 ਨਵੰਬਰ 1966 ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਅੱਥਰੂ ਪੁੱਝਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਜੁਵਾਕ ਹੱਥ ਛੁਣ ਛੁਣਾ ਫੜਾ ਦੇਈਦਾ ਹੈ ਕੱਟ ਵੱਡ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਬੇ- ਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਇਲਾਕਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ?ਹੜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਰਾਜ ਹਾਉਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਹੋਰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਸਨ ਕਿਹਾ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਭਾਖੜਾ ਮਨੋਜਿਮਿੰਟ ਬੋਰਡ ਹੋਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਨੰਗਲ ਡੈਮ, ਰੋਪੜ, ਹਰੀਕੇ ਸਤਲੁਜ ਬਿਆਸ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਆਦਿ ਸਭ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ।

ਕਦੇ ਸਿਹਰਾ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਸੀ

ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਦਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੋਜਕ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੁਖਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਮ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਚਲਦੇ ਸੀ। ਨਾਨਕਾ ਮੇਲ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਐਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੋਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਬੜੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸ਼ਗਨ ਵਿਹਾਰ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਰਾਤਾਂ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਸੋਹਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਠਹਿਰਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਗੋਂ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਜੋਰਾਂ ਸੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਤ ਦਾ ਆਦਰ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਧੀ ਨੂੰ ਧੀ ਤੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਭੈਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਕਦੇ ਜਾਤ ਪਾਤ ਤੇ ਉੱਚ ਨੀਚ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਹਨਾਂ ਘਰ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸਾਡੇ ਘਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ। ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਮੰਜੇ ਬਿਸਤਰੇ ਇੱਕੱਠੇ ਕਰਨੇ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਨਾ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕੁੜੀ ਦਾ

ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਸਭ ਨੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਕਿ ਅੱਜ ਵਾਂਗੂੰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਝੱਟ ਮੰਗਣੀ ਤੇ ਪੱਟ ਵਿਆਹ ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਜੇ ਚਾਅ ਵੀ ਕਿੱਧਰੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਨਾਲ ਹੀ ਤਲਾਕ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਘੁੰਡ ਕੱਢ

ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਘੁੰਡ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਮੰਨਦੇ ਸੀ। ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹੋ

ਹੀ ਸੋਚਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪਿਉ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਕੱਜ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਸੱਕੇ। ਸਾਲੂ ਤੇ ਫੁੱਲਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰੱਖਣੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰਸਮ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣੀ ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ

ਸੁਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
ਮਮਦੋਟ 7589155501

ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਾਈ ਸਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹੋ। ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸੁਝਵਾਨ ਨੇ ਸਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪੜ੍ਹਨੀ ਤੇ ਦੇਣੀ। ਕਿ ਧੀਏ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੂੰ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਬਣਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੀ ਬਣਕੇ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵੇਖਣਾ ਪਏ। ਤੇਰੇ ਸੌਹਰੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚਲਣਾ ਕਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਉਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫੁਟ-ਫੁਟਾਅ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਉਵੇਂ ਅਜਕਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ, ਸਿਹਰੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸਣ ਦੀ ਵਿਆਹ ਕੋਈ ਗੁੱਡੀ ਗੁੱਡੇ ਦਾ ਖੇਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੇਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਿਆਹ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਕੋਰਟ ਕਚਰੀਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਪਿਆਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ

ਕੱਚੇ ਰਾਹਾਂ @ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵਿਲਾਸਤਾ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਰੱਬ ਸਾਖੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇੱਕ ਭਟਕਣ ਵਾਲੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਔਰਤ ਲਈ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਔਰਤ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਸੀ ਵਾਸਨਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੈਕਸ। ਪਿਆਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਲਈ, ਹੋਂਦ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਛਾ ਸਵੈ-ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਪਿਆਰ ਵਰਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਛਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਬਲਵਾਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਇੱਛਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਸੀਹੇ ਯਾਦ ਕਰ ਗਏ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਜ਼ਮਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੌਸ਼ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਕਿ ਇਸ਼ਕ @ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਵਿਛੋੜੇ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਤਾਰਿਆਂ ਭਰੇ ਅਸਮਾਨ @ਚ ਇਕੱਲੇ ਚੰਨ ਦਾ ਦਿਸਣਾ ਮੇਰੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਠੋਕਰ ਖਾ ਗਈ ਜਾਨਲੇਵਾ ਖਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂੜ ਪਾ ਕੇ, ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਖੰਜਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਉੱਤੇ ਟਿੱਲੇ ਬਦਲੇ, ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦੀ ਤਪਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਉਹਦਾ ਰਾਹ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਪਲਕਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਉਹ ਕਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਬੋਲਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ @ਤੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਰਸਤੇ @ਚ ਹਾਫਿਜ਼ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸੇ ਵਾਂਗ ਆਵੇ ਜਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ @ਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇ? ਪਿਆਰ ਦੇ ਬਰਛੇ @ਤੇ, ਓ, ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਬਣ

ਲੇਖਕ: ਜ਼ਫਰ ਇਕਬਾਲ ਜ਼ਫਰ

ਗਿਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦਿਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੀਤਿਆ ਇਕ ਪਲ ਮੌਤ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਸੁਆਦ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਪਿਆਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਉਹ ਝਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀਣ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨੀ ਵਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੱਲਜੁਲ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਹਵਾ ਦਾ ਨੱਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਉ, ਉਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਬੁੰਦ ਅਜੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਸੇ ਦਿਲ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ @ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਗਲੀਚਾ, ਅਤੇ ਅਕਲ ਚੀਕ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚੀਕ ਰਹੀ ਸੀ, -ਓਏ, ਮੂਰਖ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਅਕਲ ਵਿੱਚ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। - ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨਾਲ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ ਨਾਲੋਂ ਜਾਣ @ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ, ਉਹ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਉਹਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਇੱਕ ਵਾਰ, ਪਰ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰ, ਮੇਰੇ ਵਾਕ ਕਰਕੇ, -ਹਾਂ, ਚਲੇ ਜਾਓ- ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਓ, ਉਸਦੇ ਮਨਪਸੰਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਅਕਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਆ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ @ਤੇ ਚਪੜ ਮਾਰੀ, ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ਇਹ ਪਿਆਰ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਹੱਸਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਰੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹਾਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ @ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਦੇਖੋ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਇਹ ਪਿਆਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ

29 ਅਕਤੂਬਰ ਮੌਤ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ

ਜਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਹੁਤ ਜਗੀਰਾਂ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਡੇਰਾਵਾਦ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਰਾਰੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉਪਰ ਹਾਵੀ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਾੜੀ ਹਿੰਦੂ ਡੇਰਾਰੇ ਬਿਠਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਿੰਨਾ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਅਜ਼ਾਦ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਤਸੱਦਦ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਤਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਝੱਲ ਕੇ 1920 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਮਟੀ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਟੀਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਇਹ ਟੀਕਾ ਉਸ ਟਾਈਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਨਿਹਾਲ ਦੇਵੀ ਦੀ ਕੁਖੋਂ 16 ਫਰਵਰੀ 1892 ਨੂੰ ਫੱਤੇਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਪਸਰੂਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿਆਲਕੋਟ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਰੱਖਿਆ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸੱਤ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਥਰਪਾਲ ਪਿੰਡ ਜਾ ਵਸਿਆ। ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਮੌਲਵੀ ਹਯਾਤ ਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹਯਾਤ ਸ਼ਾਹ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਹਾਸਮ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਈਏ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। 1902 ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ। ਹੜ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 25 ਜਨਵਰੀ 1905 ਨੂੰ ਦਰਗਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 20 ਜੁਲਾਈ 1907 ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਇਹਨਾਂ ਪਸਰੂਰ ਦੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਕੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਨੀ

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਇੱਥੋਂ ਉਹ ਦਸ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਗਏ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1906 ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਏ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਆਧਿਆਪਕ ਲੱਗੇ ਰਹੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕਲਰਕ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਗਏ। 1913 ਵਿਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਐਫ ਏ ਅਤੇ 1915 ਵਿਚ ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਬੀ ਏ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। 1917 ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਡੈਕਲਰੀ ਵਿਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ 1920 ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 20 ਜੁਲਾਈ 1921 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਮਟੀ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। 1922 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ 1924 ਦੇ ਜੈਤੋ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜੇਲ ਗਏ। 1929 ਵਿਚ ਆਪ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਬਣ ਗਏ ਇਥੇ ਤੇਈ ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1952 ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਣ ਗਏ ਫਿਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਹੇ। ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਰਪਣ (ਦਸ ਜਿਲਦਾਂ) ਵਿਚ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਸਟੀਕ, ਨਿਤਨੇਮ ਸਟੀਕ, ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸਟੀਕ, ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸਵੈਈਏ ਸਟੀਕ, ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮੇਰੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਆਦਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 1971 ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਆਫ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖਦਈ ਲੰਘਿਆ ਇਹ ਚੱਲ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੋਲਣ ਸ਼ਕਤੀ ਸੁਣਨ ਸਕਤੀ, ਨਿਘਾ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਏ। ਇਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ 29 ਅਕਤੂਬਰ 1977 ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਲਿਖਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਛੱਡ ਗਏ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਪੁਰ
9914184794

ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਤਣਾਅ...

ਤਣਾਅ ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੰਦਰ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਦੁੱਖ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਹਰ ਰਾਤ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ? ਇਥੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਜੋ ਵੀ ਗਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੰਦਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਣਾਅ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਸ਼ਬਦ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਬੈੱਡਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਭਰਨ ਤਕ ਅੱਪੜਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਨਿਰ੍ਹਾ ਮਾਰੀ ਜਵੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਗੁਸਤ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੁਖੜੇ ਰੋਂਦੇ ਮਿਲਣਗੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੋੜ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਦਾ ਜਲਵਾ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਧੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਆਦਮੀ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਮਾਤਰ ਸੀ ਅੱਜ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਕੁਝ ਚਾਲ ਢਾਲ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਣਾਅ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਕਰਕੇ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਬਟਵਾਰੇ ਤੱਕ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਛੇੜ ਕੇ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਬੜਨ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਸ਼ੇੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤਣਾਅਗੁਸਤ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫਿਕਰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਤਣਾਅ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਤਣਾਅ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ

ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਲਦੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਔਲਾਦ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਤਾਂ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚਲੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਰਿਸ਼ਟ ਪੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨੌਂ ਬਰ ਨੌਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਖਾ ਕੇ ਤਣਾਅ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਔਲਾਦ ਪੱਖੋਂ ਜਾਂ ਔਲਾਦ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਲੇਸ਼ ਹੀ ਅਸਲ ਤਣਾਅ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਹੁਰੇ, ਪੇਕੇ ਦੋਵਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਇਆ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਅਕਸਰ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਦਾਸੀ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਘਰ-ਘਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਅਕਸਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਤਣਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ

ਦੂਜੇ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਤਣਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਉਂ ਉੱਚਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਅਮੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਔਲਾਦ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਤਣਾਅਗੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੜਨਾ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਦੀ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਤਕੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦਵਾਈਆਂ ਖਾਂਦੇ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਖੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਖਾ ਕੇ ਟਾਈਮ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਚਲੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਧੀਆਂ

ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
5592850841

ਦੀ ਦੂਜੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋ ਕੇ ਤਣਾਅ ਰੂਪੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਮਾੜਾ ਵਰਤਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਕੋਠੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਣਾਅ ਆਪਣੇ ਆਪ ਘਟ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੜਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਲੀਡਰ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਿਰੇ ਦਾ ਅਮੀਰ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਤਣਾਅ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਨਪ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕਬੀਲਦਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੰਮ ਧੰਦਿਆਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਟਕੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖੰਗਾਲਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਤਣਾਅ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਤਣਾਅ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪਜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਜੈਲਸੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦਰਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਲੁਟਾਈ ਕਰਵਾਉਣੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦਾ

ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਾਂ ਤਣਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਣਾਅ ਸਹੇੜ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਦੀ ਭੇਟ ਚਾੜ੍ਹ ਦੇਣਾ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਭੋਰਾ ਭਰ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਣਾਅ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਇਨਸਾਨ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਝਾਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤਕ ਮਤਲਬ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਟੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਦੀ ਟੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕੰਨੀ ਵੇਖ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੋਗੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਵਰਗਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਬਸਤਾ

ਅੱਜ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਾਂ ਪਿਓ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਮਹਿੰਗੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ, ਉਸ ਦੀ ਵਧੀਆ ਮਹਿੰਗੀ ਵਰਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਉਹ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਜਿਹੜੀ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੁੰਦੀ। ਹਰ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਨਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਵੀਂ ਵਰਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਬੈਗ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਚਾਹੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਬੈਗ ਨਵਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬੈਗ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਬੈਗ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਾਂ ਪਿਓ ਵੀ ਮਹਿੰਗਾ ਸਸਤਾ ਸੋਚਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰੀ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਮਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਬੈਲਾ ਜਾਂ ਖਾਦ ਦੇ ਬੈਲੇ ਦਾ ਬੈਗ ਸਿਉ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਉਸੇ ਬੈਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਬੈਗ ਮੋਢੇ ਤੇ ਟੰਗਦੇ ਸੀ ਤੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੈਗ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਫੱਟਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਫਤੇ ਦੱਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਧੋ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਸਤਾ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਕੂਲ ਬਸਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਬਸਤੇ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਫੁੱਲ ਤਿੱਤਲੀਆਂ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਚੰਗੇ ਬੈਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਬੱਸ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਢੰਗ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫਲ ਇਨਸਾਨ ਇਹਨਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬਣੇ ਸਕੂਲ ਬਸਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮਾਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਗਏ, ਹੁਣ ਨਾ ਉਹ ਮਾਵਾਂ ਰਹੀਆਂ, ਨਾ ਉਹ ਬੱਚੇ, ਨਾ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਬਣੇ ਸਕੂਲ ਬਸਤੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਬਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਟੰਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

Japan Itinerary

10 DAYS TRIP

OSAKA

DAY 7

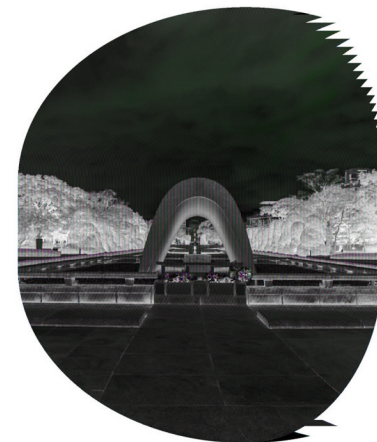
Breakfast in hotel & Meet English Speaking Guide
Checkout & proceed for Osaka castle & Nishimonaru Garden
Visit Abeno Harukas
Free time at Dotonbori street & Dinner at Indian Restaurant
After sightseeing drop at Mishima station
After dinner transfer to Hotel & check in

OSAKA

DAY 8

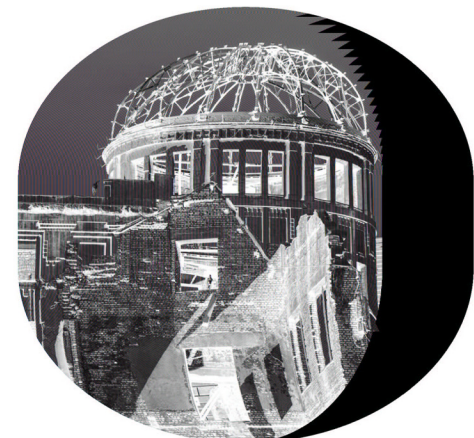
Breakfast in hotel & Meet English Speaking Guide
Transfer to Shin Osaka station & Board Bullet train to Hiroshima
Upon arrival at Hiroshima visit Itsukushima shrine by ferry
Visit Peace Park Memorial
Visit Atomic Bomb Dome, later board Bullet train to Shin Osaka
Dinner at Indian Restaurant in Osaka after dinner transfer to Hotel

OSAKA

DAY 9

Breakfast in hotel and have morning free for leisure
Meet our guide and proceed for shopping tour at Dotonbori/Shinsaibashi
Dinner at Indian Restaurant.
After dinner transfer to Hotel

OSAKA

DAY 10

Breakfast in hotel
Checkout From hotel
Transfer to Osaka kansai international Airport
Board Flight, and Bring Sweet memories to home

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਅਕਾਲ ਦਾ ਤਖ਼ਤ

ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀਆਂ, ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗਦੀ,
ਕਰੋ ਮਸਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਤਖ਼ਤ ਅਕਾਲ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੇ,
ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਾ ਦੱਸੇ ਵੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇ,
ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹੋਵੇ ਅਟੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਇਹ ਤੁਰੀ ਆਉਂਦੀ,
ਕਿਉਂ ਮਤਲਬੀਂ ਮਾਰੀਏ ਝੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਾ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੌਣ ਮੰਨੂੰ,
ਫਿਰ ਦੂਜਿਆਂ ਪਾਈਏ ਕਿਉਂ ਬਲ ਸਿੱਧੇ।
ਵੱਡੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਇੱਥੇ ਆ ਝੁਕਦੇ,
ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾ ਜੋ ਆਏ ਚੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਇੱਕ ਹੁਕਮ, ਤਖ਼ਤ, ਕੌਮੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕੋ,
ਜੁੜ ਬੈਠੀਏ ਬਹੁਗਾਂ ਮੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਖ਼ਤ ਨਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਜੋਗਾ,
ਬਣਾਈ ਰੱਖੀਏ ਇਸ ਦੀ ਭੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ, ਜੀ ਸਿਰਜਣਾ ਆਪ ਕੀਤੀ,
ਬਣੀ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੀ, ਪੱਤੋ, ਠੱਲ ਸਿੱਧੇ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਚਾਰ ਅੱਖਰ

ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੇ ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ਼
ਬਸ ਅੱਧੇ ਕੁ ਸਫੇ ਤੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ
ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਕੱਚੇ ਪਹੇ ਤੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ
ਕੀ-ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ
ਆਕੇ ਆਥਣੇ ਲਾਉਂਦੇ ਰੇਸ਼ਾਂ
ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ
ਯਾਦ ਕੱਲੇ ਕੱਲੇ ਸਾਜ
ਜਿਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਸਾਜੀ ਦੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ
ਬਿੰਦਰ, ਕਿੰਦੇ ਅਤੇ ਰਾਜੀ ਤੇ
ਗਲੀਆਂ ਚ ਪੱਟੀ ਕੱਲੀ-ਕੱਲੀ ਡਿੱਘ ਦੀ
ਚੇਤੇ ਮੈਂਨੂ ਟੀਮ ਲੱਪੇ ਵਾਲੀ ਫਿੰਡ ਦੀ
ਪੀਚੋ, ਰੋੜੋ, ਦਾਈਆਂ ਨਾਲੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਝੋਟੇ ਤੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ
ਝੱਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਰੋਟੇ ਤੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚਾਰ ਕ ਅੱਖਰ
ਪੀਘ ਵਾਲੀ ਫੱਟੀ ਤੇ
ਟੋਭੇ, ਖੂਹ, ਫਿਰਨੀ
ਦਾਦੇ ਆਲੀ ਹੱਟੀ ਤੇ
ਚੇਤਨ ਬਿਰਧਨੋ
9417558971

ਜਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ

'ਕਾਂਗਰਸ' ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਖੱਲੇ ਖੱਲੇ !
ਜਦ ਸੀ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ।
ਕਾਂਗਰਸ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਓਹੀ ਹੁੰਦਾ,
ਜਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।
ਲੋਕਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ,
ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਜਿਤਾਇਆ।
299 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ,
ਸਭ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵਜਾਇਆ।
299 ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ 93 ਸੀ ਰਿਆਸਤੀ ਰਾਜੇ,
ਇਹਨਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ।
'ਸੰਵਿਧਾਨ' ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਓਹੀ ਹੋਇਆ,
'ਮੇਜਰ' ਜੋ 'ਕਾਂਗਰਸ' ਨੇ ਸੀ ਚਾਹਿਆ।
ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਦਾਡਾ
94176 42327

ਦਾਦੇ ਦੀ ਹੱਟੀ

ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਸੀ ਗੋੜੇ ਲਾਉਂਦੇ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਾ ਚੀਜ਼ ਲਿਆਉਂਦੇ
ਰੂਪ ਲਈ ਤਰਤੀਬ ਬਣਾਉਂਦੇ
ਰਿਸ਼ਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੂੰਝੇ ਗਏ
ਹੁਣ ਨਾ ਹੱਟੀਆਂ ਨਾ ਰੂਪੇ ਰਹੇ
ਕਾਹਦੀ ਤਰੱਕੀ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਕਰਤੇ
ਹੁੰਦੇ ਕਿੰਨੇ ਨੇੜੇ ਗਰਕ ਬੇੜੇ ਕਰਤੇ
ਅੱਥੇ ਵੇਲੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹੱਥ ਉਧਰ
ਗੱਲ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਂਦੀ ਬਾਹਰ
ਨਾਲੇ ਸੌਦਾ ਵੇਚਦੇ ਬੈਠ ਭੁੰਜੇ ਰਹੇ
ਹੁਣ ਨਾ ਹੱਟੀਆਂ ਨਾ ਰੂਪੇ ਰਹੇ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾ ਵੱਡੀ ਕਾਰ ਲੈਂਦੇ
ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਕੁੱਝ ਪਿੰਡਾਂ ਦੱਬ ਘੁੱਟ ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ
ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਪੁੱਤ ਪੱਕਾ ਮਿੱਠੀ ਲੈ ਕਹਿ ਲੈਂਦੇ
ਅੱਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਈਆਂ ਚਿਣਿਆਂ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ
ਨਾ ਭੱਠੀਆਂ ਮੱਕੀਆਂ, ਮੁਫਲੀ, ਮਰੂੰਡੇ ਰਹੇ
ਹੁਣ ਨਾ ਹੱਟੀਆਂ ਨਾ ਰੂਪੇ ਰਹੇ
ਚੇਤੇ ਕਰ ਕਰ ਰੋਂਦੇ ਹੱਸਦੇ
ਮੋਹ ਕਿੰਨਾ ਗੱਲ ਦਿਲ ਦੀ ਦੱਸਦੇ
ਸ਼ੋਅ ਰੂਮ ਗਵਾਚੀ ਪਰਚੀ ਹੁਣ ਹੱਟ ਤੋਂ
ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਹਾਵੇ ਨਾ ਘੱਟ ਤੋਂ
ਮੱਤ ਨੂੰ ਖਾਗੇ ਖੋਤੇ ਫੱਟ ਤੋਂ
ਨਾ ਪਿਆਰ ਚੰਦਰੇ ਉਹ ਡੂੰਘੇ ਰਹੇ
ਹੁਣ ਨਾ ਹੱਟੀਆਂ ਨਾ ਰੂਪੇ ਰਹੇ
ਚੇਤਨ ਬਿਰਧਨੋ 9417558971

ਸ਼ੋਅਰ (ਇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਕ)

ਇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਕ ਪਈ ਦੁਨੀਆਂ ਕਰਦੀ ਨਾ
ਕਰਨਾ ਇਸ਼ਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਵੇ,
ਸਵੇਰੇ ਹੋਵੇ ਇਸ਼ਕ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਤਾਈ ਭੁੱਲ
ਜਾਵੇ।
ਐਸਾ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾ ਬੰਦਿਆ ਜਿਹੜਾ ਜਨਮਾਂ
ਤਾਈ ਸਾਥ ਨਿਭਾਏ। ਜਿਹੜਾ ਜਨਮਾਂ
ਤਾਈ ਸਾਥ ਨਿਭਾਏ -2
(ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਗਿਰੀ ਦੇ ਨਾਮ)
ਸਾਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਜਿਸ਼ਬਾਜੀ ਦਾ ਜੇ
ਸਿਲਸਿਲਾ
ਐਵੇਂ ਹੀ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ,
ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਭੁੱਖਾ ਮਰ ਜਾਓ ਜੋ ਬੰਦਾ ਦੁੱਖ
ਮੱਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਲਦਾ ਰਿਹਾ।
ਜੋ ਬੰਦਾ ਦੁੱਖ ਮੱਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਲਦਾ ਰਿਹਾ
।
ਨੇਤਾ ਜੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟਾਂ ਸੀ ਮੰਗਦੇ
ਬੋਡਾ ਸੀ ਫਕੀਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹਾਲ
ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਰਾਜਸੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠੇ
ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਗਏ ਮਾਲਮਾਲ-2
(ਭੁੱਟੀ ਸ਼ਾਨ)
ਝੂਠੇ ਹਾਸੇ ਹੱਸਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੱਸਦਾ ਨਾ।
ਦਿੱਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਦਰਦ ਛੁਪਾਈ ਬੈਠਾ
ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਨਾ। ਛੱਡ ਦੇ ਭੁੱਟੀ
ਸ਼ਾਨ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼
ਦਿੱਲ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਕੂਨ ਦਰਿਗਾ ਸਾਧੇਪਣ ਤੇ
ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਥ,
ਦਿੱਲ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਕੂਨ ਦਰਿਗਾ ਸਾਧੇਪਣ ਤੇ
ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਥ॥
ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰਾਠੌਰ

ਗਜ਼ਲ

ਸਮਝਾਇਆਂ ਜਿਹੜੇ ਸਮਝੇ ਉਹ ਪਾਰ ਗਏ।
ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗਏ।
ਨੇਰੀ ਨਾਲ ਯਾਰਾਨੇ ਪਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ,
ਤਿਣਕਾ-ਤਿਣਕਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਗਏ।
ਲੱਖਾਂ ਸੱਪ ਸਪੋਲੀਏ ਉਭਰ ਆਏ ਨੇ,
ਤਿਉੜੀ ਵਾਲੀ ਵਰਮੀ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰ ਗਏ।
ਦੁੱਖ ਦਾ ਤੁਫ਼ਾ ਅੰਬਰ ਤਕ ਨੂੰ ਛੂਹ ਚੁੱਕਾ,
ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਸੱਜਣ ਫਿਰ ਦਿਲਦਾਰ ਗਏ।
ਪਤਝੜ ਜੋਬਨ ਉਤੇ ਆ ਕੇ ਮੁਸਕਾਈ,
ਫੁੱਲ ਤੇ ਪੱਤੇ ਸੁੱਕੇ ਫਿਰ ਕਚਨਾਰ ਗਏ।
ਸ਼ਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰਾਂ ਏਦਾਂ ਡੋਲੀ ਲੁੱਟੀ ਹੈ,
ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਘੁੰਬ 'ਚੋਂ ਦੀਦਾਰ ਗਏ।
ਪੈਰੀਪੈਣਾਂ, ਸਿਰ ਤੋਂ ਚੁੰਨੀ, ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ,
ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰ ਗਏ।
ਰਾਤ ਗਈ ਤਾਂ ਦਿਨ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਆਂਚਲ ਵਿਚ,
ਖਾਬਾਂ ਵਾਲੇ ਸਭ ਸੁੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਗਏ।
ਭੂੰ ਮੰਡਲੀਕਰਣ 'ਚ ਕੀ ਦੱਸਾ ਨਾ ਦੱਸਾਂ,
ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਚਰਿੱਤਰ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਗਏ।
ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ,
ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰ ਗਏ।
ਬਾਲਮ ਮਾਇਆ ਜਾਲ 'ਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁਟ ਰਹੇ,
ਬੰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਗਏ।
ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਉੱਕਾਰ ਨਗਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ
ਮੋ. - 98156-25409

ਜੋੜੇ ਮੇਰੇ

ਸੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਟੁੱਟੇ ਹੱਥ ਦੋਵੇਂ ਜੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਨੈਣ ਮੇਰੇ ਤਰਸਮਈ ਨੇ
ਜਿਵੇਂ ਬਾਲ ਵਿਛੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਢੱਕਣ
ਦਿਨ ਜਾਪਦੇ ਬੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਰਾਹਾਂ ਚ ਕੰਡੇ ਵਸਦੇ ਨੇ
ਪੈਰੋਂ ਖੋਹ ਲਏ ਜੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਮਾਹੀ ਮੇਰਾ ਖਚਰਾ ਹੱਸੇ
ਤਿੜਕੇ ਗੁੱਟ ਮਰੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਤੇਰੇ ਚੰਦਨ ਕਾਜ ਸੁੱਚੜੇ
ਮੇਰਾ ਦਰਦ ਹਥੋੜੇ ਮੇਰੇ
ਚੰਦਨ ਹਾਜ਼ੀਪਿਰੀਆ
pchauhan5572@gmail.com

ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ

ਸੀ ਮਾਸ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਲੱਭਾ ਇੱਕ
ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਤਾਂਝੀ,
ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਭੋਏ ਫਿਰਦਾ
ਬੜੇ ਈ ਚਾਈ ਚਾਈ।
ਖਾਣ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗ ? ਹਾ ਨਾ ਲੱਭੇ
ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵੇ,
ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਭੁੱਖ ਸਤਾਉਂਦੀ
ਕੱਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਵੇ।
ਸੋਚਿਆ ਨਦੀ ਪਾਰ ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ
ਲੱਗੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਵਾਂ,
ਵੇਖ ਪ੍ਰਛਾਈਂ ਭੌਂਕਣ ਲੱਗਿਆ,
ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਬਣਾਵਾਂ।
ਮੂੰਹ ਵਿਚਲਾ ਵੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਿਆ
ਹੱਥ ਕੁਝ ਨਾ ਆਇਆ,
ਹੋਰ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਪਿੱਛੇ ਉਸ
ਆਪਣਾ ਵੀ ਗਵਾਇਆ।
ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ ਹੈ ਬੱਚਿਓ
ਸਬਰ ਸ਼ੁਕਰ ਵਿੱਚ ਰਹੀਏ,
ਪੱਤੇ, ਵੇਖ ਚੀਜ਼ ਕਦੇ ਦੁਜੇ ਦੀ ਨਾ
ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਪਈਏ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ
ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਬੇਬੇ ਦਾ ਸੰਦੂਕ

ਬੜਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸੰਦੂਕ ਬੇਬੇ ਦਾ,
ਵਿੱਚ ਸਵਾਤ ਟਿਕਾਇਆ।
ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੋਖਾਂ,
ਦਿਓ ਦਾ ਕੱਦ ਬਣਾਇਆ।
ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਸ ਬਾਰੀ ਲਾਈ,
ਪੱਲੇ ਦੋ ਲਗਾ ਕੇ,
ਖੇਸ ਚਾਦਰਾਂ ਦੋੜੇ ਰੱਖੇ,
ਬੇਬੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾ ਕੇ।
ਪੈਸੇ ਪੋਲੇ ਵੀ ਸੀ ਰੱਖਦੀ,
ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਇਆ।
ਨਾਲ, ਨਾਲੇ ਦੇ ਚਾਬੀ ਟੰਗਦੀ,
ਜੋ ਵਿੱਚ ਘੱਗਰੀ ਦੇ ਪਾਇਆ।
ਹੱਥ ਲਾਉਣ ਨਾ ਦਿੰਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ,
ਨੇੜੇ ਨਾ ਕੋਈ ਹੋਵੇ,
ਸੰਦੂਕ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਦਿੱਤਾ,
ਪਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਖੜੋ ਵੇ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੇਬੇ ਘੱਗਰਾ ਛੱਡ ਕਿ,
ਪਾਇਆ ਸੁਟ ਪੰਜਾਬੀ।
ਹੌਲੀ ਦੇਣੇ ਘੱਗਰੇ ਨਾਲੋਂ ਖੁੱਲ,
ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਬੀ।
ਪੋਲੇ ਪੈਰੀਂ ਸਵਾਤੀ ਵੜਿਆ,
ਹੱਥ ਚ ਚਾਬੀ ਫੜਕੇ।
ਖੁੱਲ ਬਾਰੀ ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਭੰਨਿਆ,
ਵਿੱਚ ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਵੜ ਕੇ।
ਕੱਢ ਲਈਆ ਦਸੀਆਂ ਪੰਜੀਆ,
ਜਾਂ ਹੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ,
ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ,
ਪਿਛਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿਆ।
ਮੈਂ ਬੰਦੇ, ਇਮਲੀ, ਗੋਲੀਆਂ ਲੈ ਕਿ,
ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ ਢੇਰੀ।
ਉੱਤੇ ਆ ਕਿ ਬੇਬੇ ਮੇਰੀ ਨੇ,
ਮੇਰੇ ਚੰਗੀ ਚੰਪਲੀ ਫੇਰੀ।
ਨਾਲੇ ਕੀਤੀ ਮਿਨਤ ਬੇਬੇ ਦੀ,
ਨਾਲੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ,
ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਚੁੱਕਣੀ ਮੁੜ ਕਿ,
ਨਸੀਅਤ ਮਿਲੀ ਚੰਗੀ।
ਇਹ ਅਭੁੱਲ ਨੇ ਯਾਦਾਂ ਯਾਰੇ,
ਅੱਜ ਵੀ ਚੇਤੇ ਮੇਰੇ,
ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸੀ,
ਇੱਕੋ ਘਰ ਤੇ ਵਿਹੜੇ।
ਹੁਣ ਸੰਦੂਕ ਰਿਹਾ ਨਾ ਬੇਬੇ ਮੇਰੀ,
ਦੋਵੇਂ ਕਿਧਰੇ ਖੋਹਗੇ,
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਯਾਦ ਆਪਣੀ,
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰੋਗੇ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ
94658-21417

ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ

ਕਹੀਂ ਤੂੰ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ, ਨਾ ਇਉਂ
ਰੁਸਨਾਇਆ ਕਰ
ਦੁਪੱਟਾ ਲੈ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਾਲਾ, ਖੁਆਬੀਂ ਨਾ
ਆਇਆ ਕਰੇ
ਕਹੀਂ ਤੂੰ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ-----
ਮਸਤਕ ਤੇ ਲਕੀਰਾਂ, ਫੱਬਦੀਆਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬੜਾ
ਇਹੇ
ਟੋਏ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੈਂਦੇ, ਰਹੇ ਚੰਨ ਨੂੰ ਤਾ ਚਿੜਾ
ਇਹੇ
ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ, ਬੁੱਲੀਆਂ ਸੂਰੀ, ਦੁਪੱਟੇ 'ਚ
ਛੁਪਾਇਆ ਕਰੇ
ਕਹੀਂ ਤੂੰ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ-----
ਸੁਕਾਵੇ ਕੇਸ ਜਦ ਕਾਲੇ, ਪਏ ਨਾਗਾਂ ਨੂੰ ਗਸ
ਸੂਕਣ
ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਖਹਿੰਦੇ, ਚਿਲਾ ਕੇ ਮੋਰ ਵੀ
ਕੁਕਣ
ਉਡਾ ਜੁਲਫਾਂ ਪਰਿੰਦੇ ਜਿਉਂ, ਨਾ ਸਕਿਰੇ
ਸਤਾਇਆ ਕਰੇ
ਕਹੀਂ ਤੂੰ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ-----
ਪਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਨੱਖੀ ਸੀਰਤ, ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਹੱਦ ਤੋਂ
ਵਧਕੇ
ਕਿਤੇ ਆਵੇ ਨਾ ਅੱਗੇ, ਕਹੀਂ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਓਹ
ਸਜਕੇ
ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਕੀ ਹੈ ਉਹ, ਰੂਪ ਲਿਸਕਾਇਆ
ਨਾ ਕਰੇ
ਕਹੀਂ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ-----
ਲਿਖਾਏ ਗੀਤ "ਬਾਲੀ" ਤੋਂ, ਇਹੇ ਇਕ
ਅਹਿਸਾਨ ਹੈ ਉਸਦਾ
ਇਹ ਮਰਦਾ ਯਸ ਕਰੇਗਾ, "ਰੇਤਗੜ੍ਹ" ਕਦਰਦਾਨ
ਉਸਦਾ
ਕਦੇ ਝਾਂਜਰ ਪਾ ਮਲਕੇ- ਮਲਕੇ, ਦਰ ਵੀ
ਖੜਕਾਇਆ ਕਰੇ
ਕਹੀਂ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ-----
ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ " ਬਾਲੀ ਰੇਤਗੜ੍ਹ "
0091 9465129168

ਰੁੱਖ ਬਚਾਈਏ

ਬੱਚਿਓ ਰੁੱਖ ਨੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ,
ਸਾਨੂੰ ਇਹੇ ਦੇਣ ਸਹਾਰੇ।
ਮੀਂਹ ਕਣੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ,
ਪੰਛੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਬਣਾਉਣ।
ਧਰਤੀ ਖੁਰਦ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਇਹ,
ਰੁੱਖਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਹੋਵੇ ਥੋਹ।
ਮਿੱਠੇ ਫਲ ਤੇ ਛਾਂ ਵੀ ਦੇਣ,
ਪੱਲਿਓ ਕੁਝ ਨਾ ਸਾਡੇ ਲੈਣ।
ਜੇ ਕੱਟੇ, ਨਾ ਬੁਰਾ ਮੰਨਾਉਂਦੇ,
ਬਣ ਬੋੜੀ ਨੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਂਦੇ।
ਬੱਚਿਓ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝ ਪੁਰਾਣੀ,
ਇਹ ਗੱਲ ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਣੀ।
ਪੱਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਰੋ ਸੰਭਾਲ,
ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜਵਾਬ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰੀ ਜਾਵੇਂ ਤੂੰ ਖਰਾਬ
ਬੰਦਿਆ! ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜਵਾਬ
ਵਧ ਗਿਆ ਤਾਪਮਾਨ ਹੈ ਤੇ ਸੁੱਕੇ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ
ਅੱਗ ਪਈ ਵਰ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ਅਸਮਾਨੋਂ ਬੇਹਿਸਾਬ
ਜੋ ਬੀਜੇਗਾ ਸੋ ਉੱਗ ਉੱਗ ਵਧੀਓ ਹੀ ਜਾਣਾ
ਹਰੀ ਭਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੈਣੇ ਪੈਣੇ ਨੇ ਖਵਾਬ
ਬੀਜ ਲੈ ਤੂੰ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਛਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ
ਗੰਦ ਮੰਦ ਸੁੱਟ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਬਣ ਜਾਣਾ ਨਵਾਬ
ਕਿਤੇ ਲਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਕਿਤੇ ਵਾਵਾਂ ਤੱਤੀਆਂ
ਓਜੋਨ ਹੁੰਦੀ ਜਾਏ ਲੀਰੇ ਲੀਰੇ ਬੇਹਿਸਾਬ
ਜਿੱਥੇ ਦਿਲ ਕਰੇ ਵੱਢ ਵੱਢ ਰੁੱਖ ਸੁੱਟੀ ਜਾਏ
ਬਣਾਈ ਜਾਏ ਉੱਥੇ ਮੌਲ ਮਹਿਲ ਲਾਜਵਾਬ
ਭੀੜਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਵਧਾ ਕੇ ਘਟਾਈ ਜਾਏ ਰੁੱਖ
ਕੱਲਾ ਹੀ ਤੂੰ ਸੁੱਖ ਭਾਲੋ ਕਿਉਂ ਬਣਦਾ ਨਵਾਬ
ਪਾਣੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਤੂੰ ਕਾਲੇ, ਖਾਰੇ ਤੇ ਤੇਜਾਬੀ
ਕਿੱਥੋਂ ਭਾਲੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਰਾਜ ਤੂੰ ਧਨਾਢ
ਹਜੇ ਤਾਂ ਮੌਸਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬਦਲੇ ਨੇ ਮਿਜਾਜ
ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬਦਲੂ ਤੇਨੂੰ ਰੱਤਾ ਵੀ ਨਾ ਹਿਸਾਬ
ਪਾਲ ਲਵੇ ਪੰਜ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਧਰਤੀ ਵੀ ਖੁਸ ਨਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬੇਹਿਸਾਬ
ਬਣ ਜਾਵੇ ਸਾਰੇ ਮਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਾਰਿਸੀ ਪੁੱਤ
ਜਿਹੜੀ ਪਾਲਦੀ ਰਹੀ ਦੇ ਕੇ ਬਾਣਾ ਪੰਜ ਨਾਦ
ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਜਾਵੇਂ ਖਰਾਬ
ਬੰਦਿਆ! ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜਵਾਬ।
ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਰੁੱਖ

ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਮਾਂਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ ,
ਕਿਸੇ ਠੰਢੀ ਭਖਦੀ ਰੁੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਹਾਂ
ਵਰਗੇ ਨੇ,
ਬੁੱਕਲ ਦਾ ਨਿੱਘ ਦਿੰਦੇ
ਗਰਮ ਰਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ
ਠੰਢੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਛਾਂਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ ,
ਸਾਨੂੰ ਠੰਢੀ ਛਾ ਦੇ ਆਪ ਹੁੱਪ ਵਿੱਚ ਨੇ ਖੜਦੇ
ਹਨੇਰੀ ਤੁਫਾਨ ਮੀਂਹ ਝੱਖੜ ਝੱਲਦੇ
ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਗੀਤ ਹਨ
ਮਿੱਠਾ ਜਿਹਾ ਸੰਗੀਤ ਹਨ
ਇਹ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ
ਕਦੇ ਖੁਸੀ ਕਦੇ ਗਮੀ ਦੇ ਗੀਤ
ਹਰ ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਬਾਬਲ ਵਰਗਾ ਏ
ਜੋ ਹਰ ਖੁਸੀ ਦਿੰਦਾ ਏ
ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿੰਦਾ ਏ
ਪਰ ਮੂੰਹੋਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਏ
ਗਗਨ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜੋ ਸਕੂਣ ਦੇਣ
ਬਹਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ
ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਮਾਂਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ
ਠੰਢੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਛਾਂਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ।
ਗਗਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਝਲੂਰ ।
ਬਰਨਾਲਾ ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 275

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

25 OCT TO 31 OCT, 2024

A Sumit, Maryam & Dhvani Production

Dulhan Magazine, Pines Manor, Riverview Ballroom, Saroj Studios, White Wave Events & Muznab Weddings Present

DULHAN EXPO

SOUTH ASIAN Bridal Shows

Plan Your Wedding or Any Event in One Day

- 60+ EVENT PLANNING BOOTHS PER EXPO
- 15-20 JEWELRY & FASHION SHOPPING BOOTHS
- 3 DESIGNER FASHION SHOWS PER EXPO
- 4-5 LIVE MUSIC & DANCE SHOWCASES
- \$10,000 RAFFLES + \$50,000+ COUPONS
- FREE FOOD TASTING [CATERING SAMPLING]

EDISON NJ

TUESDAY 3-9 PM
Nov. 5 2024
ELECTION DAY
@ **PINES MANOR**
2085 Lincoln Hwy, Edison NJ 08817

NORTH JERSEY

SUNDAY 12-6 PM
Nov. 17 2024
@ **RIVERVIEW BALLROOM**
700 Palisadium Dr, Cliffside Park NJ 07010

ISELIN NJ
RK Jewels

COMPLIMENTARY CATERING SAMPLING

FASHION SHOWS

RUPEE RATE SHOPPING

LIVE-IN CONCERT
TRINIA HASAN

BELLY-DANCING

SAMANTHA DIAZ

BHARAT NATYAM

BOORANEE THAMAVUR RAMESH

MOHINI EVENT ENTERTAINMENT

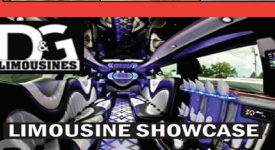

SHOW STOPPER
JUHI MEHTA DESAI

LIVE MUSIC
Israt Jahan

Photo: Hasan Muneer Photography
Makeup: Simran Saloni

Register Now for Free Entry Passes:

DULHANEXPO.COM

For Booths/Stalls Call/Text **Sumit Arya:**

732.754.1894

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.

INTERNATIONAL WHATSAPP: +1.732.595.6096

FREE ADMISSION

FREE PARKING, FREE FOOD-CAKE-COFFEE TASTING
FREE PHOTOS, T-SHIRTS, GOODIE BAGS & RAFFLES